

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY 2009/140/WE

z dnia 25 listopada 2009 r.

zmieniająca dyrektywy 2002/21/WE w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej, 2002/19/WE w sprawie dostępu do sieci i usług łączności elektronicznej oraz wzajemnych połączeń oraz 2002/20/WE w sprawie zezwoleń na udostępnienie sieci i usług łączności elektronicznej

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 95,

uwzględniając wniosek Komisji,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie z procedurą określoną w art. 251 Traktatu ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W celu stwierdzenia w szczególności, czy w świetle rozwoju technologii i rynku konieczne są zmiany, Komisja dokonuje okresowego przeglądu funkcjonowania pięciu dyrektyw składających się na ramy regulacyjne UE w dziedzinie sieci i usług łączności elektronicznej: dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) ⁽⁴⁾, dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) ⁽⁵⁾, dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach) ⁽⁶⁾, dyrektywy 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej) ⁽⁷⁾ oraz dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) ⁽⁸⁾ (zwane wspólnie „dyrektywą ramową i dyrektywami szczegółowymi”).

⁽¹⁾ Dz.U. C 224 z 30.8.2008, s. 50.

⁽²⁾ Dz.U. C 257 z 9.10.2008, s. 51.

⁽³⁾ Opinia Parlamentu Europejskiego z dnia 24 września 2008 r. (dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym), wspólne stanowisko Rady z dnia 16 lutego 2009 r. (Dz.U. C 103 E z 5.5.2009, s. 1), stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 6 maja 2009 r., decyzja Rady z dnia 20 listopada 2009 r. oraz rezolucja legislacyjna Parlamentu Europejskiego z dnia 24 listopada 2009 r.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 33.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 7.

⁽⁶⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 21.

⁽⁷⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.

(2) W związku z powyższym Komisja przedstawiła wstępne wyniki przeglądu w komunikacie z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie przeglądu ram regulacyjnych UE dotyczących sieci i usług łączności elektronicznej. Na podstawie tych wstępnych wyników przeprowadzono konsultacje społeczne, które pokazały, że najważniejszym problemem do rozwiązania jest fakt, że wciąż nie istnieje rynek wewnętrzny łączności elektronicznej. Stwierdzono w szczególności, że fragmentaryczność regulacji oraz niespójność działań krajowych organów regulacyjnych nie tylko zagrażają konkurencyjności sektora, lecz także mogą pozbawić konsumentów istotnych korzyści wynikających z konkurencji transgranicznej.

(3) W związku z tym należy zreformować ramy regulacyjne UE w dziedzinie sieci i usług łączności elektronicznej w celu pełnego utworzenia rynku wewnętrznego łączności elektronicznej poprzez wzmocnienie mechanizmu wspólnotowego służącego regulacji operatorów o znaczącej pozycji na kluczowych rynkach. Będzie temu towarzyszyć rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1211/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) oraz Urząd ⁽⁹⁾. Reforma obejmuje również określenie skutecznej i skoordynowanej strategii zarządzania widmem w celu stworzenia jednolitej europejskiej przestrzeni informacyjnej, oraz udoskonalenie przepisów o użytkownikach niepełnosprawnych w celu stworzenia zintegrowanego społeczeństwa informacyjnego.

(4) Uznając, że Internet ma zasadnicze znaczenie z punktu widzenia oświaty oraz korzystania w praktyce z wolności wypowiedzi i dostępu do informacji, wszelkie ograniczenia nakładane na korzystanie z tych praw podstawowych powinny być zgodne z Europejską konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Komisja powinna przeprowadzić szerokie konsultacje publiczne na ten temat.

(5) Celem jest stopniowe zmniejszanie zakresu szczególnych regulacji sektorowych *ex ante* w miarę rozwoju konkurencji na rynku, aby doprowadzić do stanu, w którym łączność elektroniczna będzie podlegała wyłącznie prawu konkurencji. Zważywszy na fakt, że w ostatnich latach rynki łączności elektronicznej wykazały się silną dynamiką konkurencyjną, istotne jest, aby obowiązki regulacyjne *ex ante* były nakładane tylko wtedy, gdy nie występuje skuteczna i zrównoważona konkurencja.

⁽⁹⁾ Zob. s. 1 niniejszego Dziennika Urzędowego.

- (6) Dokonując przeglądu działania dyrektywy ramowej oraz dyrektyw szczegółowych, Komisja powinna ocenić, czy w świetle rozwoju rynku i przy uwzględnieniu zarówno konkurencji, jak i ochrony konsumenta wciąż istnieje potrzeba utrzymywania przepisów w zakresie specjalnych sektorowych regulacji *ex ante* ustanowionych w art. 8–13a dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) oraz art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej), czy też należy zmienić lub uchylić te przepisy.
- (7) W celu zapewnienia proporcjonalnego i przystosowanego podejścia do zróżnicowanych warunków konkurencji, krajowe organy regulacyjne powinny mieć możliwość definiowania rynków na zasadzie regionalnej oraz zniesienia obowiązków regulacyjnych na tych rynkach lub obszarach geograficznych, na których występuje skuteczna konkurencja w zakresie infrastruktury.
- (8) Aby zapewnić realizację celów agendy lizbońskiej, konieczne jest stosowanie odpowiednich zachęt do inwestowania w nowe szybkie sieci, które będą sprzyjały innowacjom w dziedzinie usług internetowych dotyczących przepływu wielu danych oraz będą wzmacniały międzynarodową konkurencyjność Unii Europejskiej. Sieci takie mają olbrzymi potencjał w zakresie dostarczania korzyści konsumentom i przedsiębiorstwom w całej Unii Europejskiej. Kluczowe znaczenie ma zatem zachęcanie do zrównoważonych inwestycji w rozwój tych nowych sieci, a jednocześnie ochrona konkurencji i zapewnianie konsumentom większego wyboru dzięki spójności i przewidywalności regulacyjnej.
- (9) W swoim komunikacie „Niwelowanie różnic w dostępie do łączy szerokopasmowych” z dnia 20 marca 2006 r. Komisja przyznała, że w Unii Europejskiej istnieje terytorialny podział pod względem dostępu do usług szerokopasmowych o wysokiej przepływności. Łatwiejszy dostęp do widma radiowego ułatwia rozwój usług szerokopasmowych o wysokiej przepływności w regionach oddalonych. Pomimo ogólnego wzrostu liczby łączy szerokopasmowych dostęp do nich w niektórych regionach jest ograniczony ze względu na wysokie koszty będące skutkiem niskiej gęstości zaludnienia i dużego oddalenia. Aby zapewnić mniej rozwiniętym regionom inwestycje w nowe technologie, przepisy dotyczące telekomunikacji muszą być spójne z innymi środkami politycznymi, takimi jak polityka pomocy państwa, fundusze strukturalne czy też szersze cele polityki przemysłowej.
- (10) Inwestycje publicznych w sieci należy dokonywać zgodnie z zasadą niedyskryminacji. W tym celu wsparcie państwa powinno być udzielane przy zastosowaniu otwartych, przejrzystych i konkurencyjnych procedur.
- (11) Aby umożliwić krajowym organom regulacyjnym osiągnięcie celów wyznaczonych w dyrektywie ramowej i w dyrektywach szczegółowych – w szczególności celów dotyczących interoperacyjności typu koniec-koniec – zakres stosowania dyrektywy ramowej należy rozszerzyć w taki sposób, aby objął niektóre aspekty urządzeń radiowych oraz końcowych urządzeń telekomunikacyjnych określonych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 1999/5/WE z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie urządzeń radiowych i końcowych urządzeń telekomunikacyjnych oraz wzajemnego uznawania ich zgodności ⁽¹⁾ oraz sprzęt konsumencki wykorzystywany w telewizji cyfrowej, w celu ułatwienia dostępu użytkownikom niepełnosprawnym.
- (12) Niektóre definicje należy doprecyzować lub zmienić w taki sposób, aby uwzględniały rozwój technologii i rynku oraz, aby wyeliminować niejednoznaczności zidentyfikowane podczas wdrażania ram regulacyjnych.
- (13) Należy zwiększyć niezależność krajowych organów regulacyjnych, tak, aby zapewnić skuteczniejsze stosowanie przez nie ram regulacyjnych oraz zwiększyć ich uprawnienia i przewidywalność ich decyzji. W tym celu należy wprowadzić do prawa krajowego wyraźne przepisy zapewniające, aby krajowy organ regulacyjny, który odpowiada za regulację rynku *ex ante* lub rozstrzyganie sporów między przedsiębiorcami, był chroniony podczas wykonywania swoich zadań przed ingerencją zewnętrzną lub naciskami politycznymi, które mogłyby zagrozić niezależności wydawanych przez niego ocen w sprawach, którymi się zajmuje. Takie zewnętrzne wpływy powodują, że krajowy organ ustawodawczy nie jest odpowiedni do pełnienia roli krajowego organu regulacyjnego w zakresie ram regulacyjnych. W tym celu należy z góry ustalić zasady dotyczące powodów odwołania szefa krajowego organu regulacyjnego, aby uniknąć wszelkich uzasadnionych wątpliwości co do neutralności tego organu i jego odporności na czynniki zewnętrzne. Ważne jest, aby krajowe organy regulacyjne odpowiedzialne za regulację rynku *ex ante* miały swój własny budżet pozwalający im w szczególności na zatrudnienie wystarczającej liczby wykwalifikowanych pracowników. W celu zapewnienia przejrzystości, budżet powinien być publikowany co roku.
- (14) W celu zapewnienia podmiotom rynkowym pewności prawa, organy odwoławcze powinny skutecznie wykonywać swoje zadania; w szczególności postępowania odwoławcze nie powinny być w nieuzasadniony sposób przewlekłe. Środki przejściowe zawieszające skutek decyzji krajowego organu regulacyjnego powinny być udzielane jedynie w pilnych przypadkach, tak aby zapobiec poważnym i nieodwracalnym szkodom wyrządzonym stronie ubiegającej się o te środki oraz jeżeli wymaga tego zapewnienie równowagi interesów.

⁽¹⁾ Dz.U. L 91 z 7.4.1999, s. 10.

- (15) Istniały znaczne rozbieżności co do sposobu stosowania przez organy odwoławcze środków przejściowych mających na celu zawieszenie decyzji krajowych organów regulacyjnych. Aby stosowane podejście było bardziej spójne, należy stosować wspólne standardy zgodne z orzecznictwem wspólnotowym. Organy odwoławcze powinny być uprawnione do występowania z wnioskiem o dostępne informacje publikowane przez BEREC. Ze względu na znaczenie odwołań dla ogólnego funkcjonowania ram regulacyjnych konieczne jest ustanowienie mechanizmu zbierania informacji na temat odwołań i decyzji o zawieszeniu decyzji podjętych przez organy regulacyjne we wszystkich państwach członkowskich oraz mechanizmu przekazywania Komisji takich informacji.
- (16) W celu zapewnienia, aby krajowe organy regulacyjne skutecznie wykonywały swoje zadania regulacyjne, zbierane przez nie dane powinny obejmować dane księgowo i rynkowe detalicznych związanych z rynkami hurtowymi, na których operator ma znaczącą pozycję rynkową i które w związku z tym są regulowane przez krajowy organ regulacyjny. Dane powinny również obejmować dane umożliwiające krajowemu organowi regulacyjnemu ocenę potencjalnego wpływu planowanych aktualizacji lub zmian topologii sieci na rozwój konkurencji lub na produkty hurtowe udostępniane innym stronom.
- (17) Konsultacje krajowe przewidziane w art. 6 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) powinny zostać przeprowadzone przed konsultacjami wspólnotowymi przewidzianymi w art. 7 i 7a tej dyrektywy tak, aby poglądy zainteresowanych stron mogły zostać odzwierciedlone w konsultacjach wspólnotowych. Pozwoliłoby to również uniknąć konieczności przeprowadzenia drugich konsultacji wspólnotowych, jeżeli w wyniku konsultacji krajowych planowany środek zostałby zmieniony.
- (18) Swobodę decyzyjną krajowych organów regulacyjnych należy pogodzić z rozwijaniem spójnych praktyk regulacyjnych i spójnym stosowaniem ram regulacyjnych, aby mogła skutecznie przyczynić się do rozwoju i pełnego utworzenia rynku wewnętrznego. Dlatego też krajowe organy regulacyjne powinny wspierać działania Komisji dotyczące rynku wewnętrznego oraz działania BEREC.
- (19) Mechanizm wspólnotowy, na mocy którego Komisja może żądać od krajowych organów regulacyjnych wycofania się z planowanych środków związanych z definiowaniem rynku i wyznaczaniem operatorów o znaczącej pozycji rynkowej, znacząco przyczynił się do wypracowania spójnego podejścia przy identyfikowaniu okoliczności, w których można stosować regulacje *ex ante* i tych, w których operatorzy podlegają takim regulacjom. Monitorowanie rynku przez Komisję, a w szczególności doświadczenia związane ze stosowaniem procedury z art. 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) wykazały, że niezgodności w stosowaniu środków naprawczych przez krajowe organy regulacyjne – nawet w podobnych warunkach rynkowych – mogłyby osłabiać rynek wewnętrzny łącznie elektronicznej. Komisja może więc uczestniczyć w zapewnianiu wyższego stopnia spójności w stosowaniu środków naprawczych, przyjmując opinie w sprawie projektów środków proponowanych przez krajowe organy regulacyjne. Aby wykorzystać fachową wiedzę krajowych organów regulacyjnych o analizie rynkowej, przed przyjęciem decyzji lub opinii Komisja powinna konsultować się z BEREC.
- (20) Ramy regulacyjne powinny być wdrażane terminowo. Gdy Komisja podejmuje decyzję żądającą od krajowego organu regulacyjnego wycofania planowanego środka, krajowe organy regulacyjne powinny przedłożyć Komisji zmieniony środek. Należy ustanowić termin zgłoszenia Komisji zmienionego środka zgodnie z art. 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), tak aby podmioty rynkowe знаły czas trwania przeglądu rynku i aby zwiększyć stopień pewności prawa.
- (21) Ze względu na krótkie terminy przewidziane we wspólnotowych mechanizmach konsultacji, należy przyznać Komisji uprawnienia do przyjmowania zaleceń lub wytycznych w celu uproszczenia procedur wymiany informacji między Komisją a krajowymi organami regulacyjnymi – na przykład w sprawach dotyczących stabilnych rynków lub niewielkich zmian wcześniej zgłoszonych środków. Należy również przyznać Komisji uprawnienia w celu wprowadzenia zwolnień z obowiązku dokonywania zgłoszeń, aby uprościć procedury w niektórych przypadkach.
- (22) Zgodnie z celami Karty praw podstawowych Unii Europejskiej i Konwencji Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych, ramy regulacyjne powinny zapewniać wszystkim użytkownikom, w tym niepełnosprawnym użytkownikom końcowym, osobom starszym oraz użytkownikom o szczególnych potrzebach społecznych, łatwy dostęp do przystępnych cenowo usług o wysokiej jakości. Deklaracja 22 załączona do aktu końcowego z Amsterdamu stanowi, że instytucje Wspólnoty biorą pod uwagę potrzeby osób niepełnosprawnych przy opracowywaniu środków na mocy art. 95 Traktatu.
- (23) Konkurencyjny rynek zapewnia użytkownikom duży wybór treści, aplikacji i usług. Krajowe organy regulacyjne powinny wspierać zdolność użytkowników do dostępu do informacji oraz ich rozpowszechniania, a także korzystania z aplikacji i usług.
- (24) Częstotliwości radiowe należy uznać za ograniczone zasoby publiczne o istotnej wartości publicznej i rynkowej. W interesie publicznym leży jak najskuteczniejsze i jak najefektywniejsze zarządzanie widmem z punktu widzenia ekonomicznego, społecznego i środowiskowego z uwzględnieniem istotnej roli, jaką odgrywa dla łączności elektronicznej widmo radiowe, celów różnorodności kulturowej i pluralizmu mediów oraz spójności społecznej i terytorialnej. Przeszkody na drodze do jego skutecznego wykorzystania powinny być stopniowo usuwane.

- (25) Działania podejmowane we Wspólnocie w ramach polityki dotyczącej widma radiowego nie powinny naruszać środków podejmowanych zgodnie z prawem wspólnotowym na szczeblu wspólnotowym lub krajowym, tak, aby realizować cele leżące w interesie ogólnym, w szczególności w odniesieniu do uregulowań dotyczących treści oraz polityki audiowizualnej i polityki medialnej oraz prawa państw członkowskich do zagospodarowania i wykorzystywania widma radiowego do celów porządku publicznego, bezpieczeństwa publicznego i obrony.
- (26) Uwzględniając różnice między państwami członkowskimi, ze względu na wyższą efektywność techniki cyfrowej przejście z analogowej do cyfrowej telewizji naziemnej zwiększyłoby dostępność we Wspólnocie cennych zasobów częstotliwości, tzw. „dywidendy cyfrowej”.
- (27) Przed zaproponowaniem konkretnego środka harmonizacji na mocy decyzji nr 676/2002/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie ram regulacyjnych dotyczących polityki spektrum radiowego we Wspólnocie Europejskiej (decyzja o spektrum radiowym) ⁽¹⁾ Komisja powinna przeprowadzić oceny wpływu zaproponowanego środka na koszty i korzyści, takiego jak: realizacja ekonomii skali i interoperacyjność usług z korzyścią dla konsumentów, wpływ na efektywność wykorzystania widma oraz zapotrzebowanie na zharmonizowane użytkowanie w różnych częściach Unii Europejskiej.
- (28) Chociaż zarządzanie widmem radiowym pozostaje w zakresie kompetencji państw członkowskich, planowanie strategiczne, koordynacja oraz, w stosownych przypadkach, harmonizacja na poziomie Wspólnoty może pomóc zapewnić, aby użytkownicy widma w pełni czerpali korzyści z rynku wewnętrznego i aby można było skutecznie bronić interesów UE na arenie międzynarodowej. Aby zrealizować te cele, należy w razie potrzeby ustanowić legislacyjne programy wieloletnie dotyczące polityki w zakresie widma radiowego, aby określić kierunki i cele polityki w odniesieniu do planowania strategicznego oraz harmonizacji korzystania z widma radiowego we Wspólnocie. Kierunki i cele polityki mogą odnosić się do dostępności i wydajnego wykorzystywania widma radiowego niezbędnego do utworzenia i funkcjonowania rynku wewnętrznego. W odpowiednich przypadkach mogą one również dotyczyć harmonizacji procedur dotyczących przyznawania ogólnych zezwoleń lub indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych, jeżeli jest to konieczne do pokonania barier utrudniających tworzenie rynku wewnętrznego. Te kierunki i cele polityki powinny być zgodne z niniejszą dyrektywą i dyrektywami szczegółowymi.
- (29) Komisja wyraziła zamiar wprowadzenia zmian do decyzji Komisji 2002/622/WE z dnia 26 lipca 2002 r. ustanawiającej Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego ⁽²⁾ przed wejściem w życie niniejszej dyrektywy, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie mechanizm występowania z wnioskiem o sporządzenie przez Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego opinii lub sprawozdań, w postaci ustnej albo pisemnej, na temat polityki dotyczącej widma w zakresie łączności elektronicznej, a także, aby zespół ten doradzał Komisji w kwestii proponowanej treści programów z zakresu polityki dotyczącej widma radiowego.
- (30) Przepisy niniejszej dyrektywy dotyczące zarządzania widmem radiowym powinny być spójne z wynikami prac organizacji międzynarodowych i regionalnych zajmujących się zarządzaniem widmem radiowym, takich jak Międzynarodowa Unia Telekomunikacyjna (ITU) i Europejska Konferencja Administracji Pocztowych i Telekomunikacyjnych (CEPT), tak aby zapewnić efektywne zarządzanie widmem i harmonizację jego wykorzystania w całej Wspólnocie i pomiędzy państwami członkowskimi a innymi członkami ITU.
- (31) Częstotliwościami radiowymi należy zarządzać w taki sposób, aby zapewnić ochronę przed szkodliwymi zakłóceniami. Dlatego należy właściwie zdefiniować podstawowe pojęcie szkodliwych zakłóceń, aby zapewnić, że interwencja regulacyjna ogranicza się do zakresu niezbędnego do zapobiegania takim zakłóceniom.
- (32) Obecny system zarządzania widmem radiowym i przydziału uprawnień do jego wykorzystywania opiera się na ogół na decyzjach administracyjnych, które nie są wystarczająco elastyczne, aby dotrzymywać kroku zmianom technologicznym i gospodarczym, a zwłaszcza szybkiemu rozwojowi techniki bezprzewodowej i zwiększającemu się zapotrzebowaniu na częstotliwości. Nadmierna fragmentacja polityki w poszczególnych krajach prowadzi do zwiększenia kosztów i utraty szans rynkowych wśród użytkowników widma, a ponadto powoduje spowolnienie tempa innowacji ze szkodą dla rynku wewnętrznego, konsumentów i całej gospodarki. Ponadto warunki dostępu do częstotliwości radiowych i ich użytkowania mogą być różne w zależności od rodzaju operatora, podczas gdy usługi elektroniczne świadczone przez tych operatorów coraz częściej się pokrywają, co stwarza napięcia pomiędzy posiadaczami praw, rozbieżności pod względem kosztów dostępu do widma i potencjalne zakłócenia w funkcjonowaniu rynku wewnętrznego.
- (33) Granice krajowe mają coraz mniejsze znaczenie w określaniu optymalnego wykorzystania widma radiowego. Fragmentacja zarządzania prawami dostępu do widma ogranicza inwestycje i innowacje i nie pozwala operatorom i producentom urządzeń na wykorzystywanie ekonomii skali, utrudniając w ten sposób rozwój rynku wewnętrznego sieci i usług łączności elektronicznej z wykorzystaniem widma radiowego.

⁽¹⁾ Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 198 z 27.7.2002, s. 49.

- (34) Należy zwiększyć elastyczność zarządzania widmem radiowym i dostępu do niego za pomocą zezwoleń neutralnych technologicznie i usługowo, tak aby umożliwić użytkownikom wybór najlepszych rozwiązań technicznych i usług do stosowania w pasmach częstotliwości określonych jako dostępne dla usług łączności elektronicznej w odnośnych krajowych planach przeznaczeń częstotliwości zgodnie z prawem wspólnotowym („zasady neutralności technologii i usług”). W przypadku gdy zagrożone są cele leżące w interesie ogólnym, określenie rozwiązań technicznych i usług powinno następować w trybie administracyjnym; powinno ono być precyzyjnie uzasadnione i powinno podlegać regularnym przeglądom okresowym.
- (35) Ograniczenia zasady neutralności technologicznej powinny być odpowiednie i uzasadnione potrzebą ochrony przed szkodliwymi zakłóceniami, na przykład poprzez narzucenie stosowania masek widmowej gęstości mocy i poziomów mocy dla sygnału nadawczego, potrzebą zapewnienia ochrony zdrowia publicznego poprzez ograniczenie narażenia ludności na działanie pól elektromagnetycznych, potrzebą zapewnienia właściwego funkcjonowania usług dzięki odpowiedniemu poziomowi technicznej jakości usługi, ale niekoniecznie wykluczania przy tym możliwości stosowania więcej niż jednej usługi w tym samym paśmie częstotliwości, potrzebą zapewnienia właściwego współużytkowania widma, w szczególności gdy jego użytkowanie podlega jedynie zezwoleniom ogólnym, lub potrzebą gwarantowania efektywnego użytkowania widma lub osiągnięcia celu leżącego w interesie ogólnym zgodnie z prawem wspólnotowym.
- (36) Użytkownicy widma powinni również móc dokonywać swobodnego wyboru usług, które chcą oferować w danym zakresie widma radiowego, z uwzględnieniem środków przejściowych dotyczących praw wcześniej nabytych. Z drugiej strony w uzasadnionym i proporcjonalnym zakresie należy dopuszczać przyjmowanie środków, które wymagają świadczenia określonej usługi w celu realizacji jasno określonych celów leżących w interesie ogólnym, takich jak bezpieczeństwo życia, konieczność wspierania spójności społecznej, regionalnej i terytorialnej lub unikanie nieefektywnego użytkowania widma. Cele te powinny obejmować promowanie różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, określonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym. O ile nie jest to konieczne dla ochrony bezpieczeństwa życia lub, w drodze wyjątku, dla realizacji innych celów leżących w interesie ogólnym i określonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym, wyjątki nie powinny prowadzić do wyłącznego użytkowania w celu świadczenia pewnych usług, ale raczej polegać na przyznaniu pierwszeństwa, tak, aby w tym samym paśmie mogły w jak największym zakresie współistnieć inne usługi lub technologie.
- (37) Określanie zakresu i charakteru każdego wyjątku związanego z promowaniem różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów należy do kompetencji państw członkowskich.
- (38) Ponieważ przydział widma radiowego na użytek określonych technologii lub usług stanowi wyjątek od zasad neutralności technologicznej i usługowej oraz zmniejsza swobodę wyboru świadczonych usług lub stosowanej technologii, wszelkie wnioski w sprawie takiego przydziału powinny być przejrzyste i podlegać konsultacjom publicznym.
- (39) Ze względu na elastyczność i skuteczność, krajowe organy regulacyjne mogą zezwolić użytkownikom widma radiowego na swobodne przekazywanie lub dzierżawienie ich praw do użytkowania osobom trzecim. Pozwoliłoby to na wycenę widma radiowego przez rynek. Z uwagi na ich uprawnienie do zapewniania efektywnego użytkowania widma radiowego krajowe organy regulacyjne powinny podejmować działania w celu zapewnienia, aby obrót nie prowadził do zakłócenia konkurencji w przypadku gdy widmo radiowe pozostaje niewykorzystane.
- (40) Wprowadzenie neutralności technologicznej i usługowej oraz obrotu obowiązującymi prawami do użytkowania widma radiowego może wymagać przepisów przejściowych, w tym środków zapewniających uczciwą konkurencję, ponieważ nowy system może upoważniać niektórych użytkowników widma radiowego do podjęcia konkurencji z użytkownikami widma radiowego, którzy nabyli swoje prawa do widma radiowego na bardziej restrykcyjnych zasadach i warunkach, i odwrotnie, jeżeli prawa przyznano w drodze odstępstwa od ogólnych przepisów lub na podstawie nieobiektywnych, nieprzejrzystych, nieproporcjonalnych i dyskryminujących kryteriów z myślą o osiągnięciu celu leżącego w interesie ogólnym, sytuacja posiadaczy takich praw nie powinna być w sposób nieuzasadniony ze szkodą dla ich nowych konkurentów w zakresie wykraczającym poza to, co jest niezbędne do osiągnięcia takiego celu leżącego w interesie ogólnym lub innego związanego z nim celu leżącego w interesie ogólnym.
- (41) Aby promować funkcjonowanie rynku wewnętrznego oraz wspierać rozwój usług transgranicznych, Komisja powinna zostać upoważniona do przyjmowania technicznych środków wykonawczych w dziedzinie numeracji.
- (42) Kluczowymi elementami przy tworzeniu sieci komunikacji elektronicznej lub nowych elementów sieci są zezwolenia wydawane przedsiębiorstwom będącym dostawcami sieci i usług łączności elektronicznej, umożliwiające im dostęp do własności publicznej lub prywatnej. Dlatego też zbędna złożoność i opóźnienia procedur przyznawania praw drogi mogą stanowić istotną przeszkodę dla rozwoju konkurencji. W związku z tym należy uprościć nabywanie praw drogi przez upoważnione przedsiębiorstwa. Krajowe organy regulacyjne powinny móc koordynować nabywanie praw drogi, udostępniając odpowiednie informacje na swoich stronach internetowych.

- (43) Konieczne jest zwiększenie uprawnień państw członkowskich w odniesieniu do posiadaczy praw drogi, aby zapewnić wprowadzanie lub rozwijanie nowych sieci w sposób sprawiedliwy, skuteczny oraz odpowiedzialny wobec środowiska naturalnego, niezależnie od jakiegokolwiek obowiązku operatora o znaczącej pozycji rynkowej w zakresie zapewniania dostępu do jego sieci łączności elektronicznej. Poprawa współużytkowania urządzeń może znacząco poprawić konkurencję i obniżyć ogólny koszt finansowy i środowiskowy, jaki ponoszą przedsiębiorstwa przy rozmieszczaniu infrastruktury łączności elektronicznej, zwłaszcza w przypadku nowych sieci dostępu. Krajowe organy regulacyjne powinny być uprawnione do żądania, aby posiadacze praw do instalowania urządzeń, nad lub pod własnością publiczną lub prywatną współużytkowali takie urządzenia lub nieruchomości (w tym również w formie fizycznej kolokacji), co zachęciłoby do efektywnego inwestowania w infrastrukturę i promowania innowacji, po odpowiednim okresie konsultacji publicznych, podczas których wszystkie zainteresowane strony powinny mieć możliwość wyrażenia swoich poglądów. Takie uzgodnienia o współużytkowaniu lub koordynacji mogą obejmować zasady dotyczące podziału kosztów współużytkowania urządzeń lub nieruchomości i powinny zapewnić, aby ryzyko ponoszone przez dane przedsiębiorstwa było w odpowiedni sposób kompensowane. Krajowe organy regulacyjne powinny w szczególności móc nakładać obowiązek współużytkowania elementów sieci i urządzeń towarzyszących, takich jak kanały, przewody, maszty, studzienki, szafki uliczne, anteny, wieże i inne konstrukcje nośne, budynki lub wejścia do budynków oraz obowiązek lepszej koordynacji prac budowlanych. Właściwe organy, zwłaszcza władze lokalne, powinny również ustanowić – we współpracy z krajowymi organami regulacyjnymi – odpowiednie procedury koordynacji w odniesieniu do robót publicznych oraz do innych odpowiednich urządzeń publicznych lub własności publicznej; procedury te mogą obejmować procedury zapewniające zainteresowanym stronom dostęp do informacji dotyczących odpowiednich urządzeń lub własności publicznej oraz oprowadzonych i planowanych robót publicznych, procedury zapewniające, że strony są terminowo informowane o takich pracach, jak również procedury zapewniające, że współużytkowanie jest w jak najszerszym zakresie ułatwione.
- (44) Coraz ważniejszą rolę w gospodarce i społeczeństwie odgrywa wiarygodne i bezpieczne przekazywanie informacji przez sieci łączności elektronicznej. Złożoność systemów, awarie techniczne lub błędy ludzkie, wypadki lub ataki mogą wpływać na funkcjonowanie i dostępność infrastruktury fizycznej dostarczającej ważnych usług obywatelom UE, w tym usług e-rządu. Dlatego krajowe organy regulacyjne powinny zapewniać utrzymanie integralności i bezpieczeństwa publicznych sieci łączności. Europejska Agencja ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA) ⁽¹⁾ powinna przyczynić się do zwiększania poziomu bezpieczeństwa łączności elektronicznej, na przykład przez dostarczanie wiedzy i doświadczeń, oraz promować wymianę najlepszych praktyk. Zarówno ENISA, jak i krajowe organy regulacyjne powinny dysponować niezbędnymi środkami do wykonywania swoich obowiązków, w tym uprawnieniami do uzyskiwania informacji wystarczających do oceny poziomu bezpieczeństwa sieci lub usług
- oraz kompleksowych i wiarygodnych danych na temat przypadków rzeczywistych zagrożeń bezpieczeństwa, które wywarły znaczący wpływ na funkcjonowanie sieci lub usług. Biorąc pod uwagę, że skuteczne stosowanie odpowiednich zasad bezpieczeństwa nie jest działaniem jednorazowym, lecz ciągłym procesem wdrażania, przeglądu i aktualizacji, od podmiotów zapewniających dostęp do sieci i świadczących usługi łączności elektronicznej należy wymagać podejmowania środków chroniących integralność i bezpieczeństwo stosownie do oceny ryzyka, z uwzględnieniem stopnia rozwoju takich środków.
- (45) Przed podjęciem specjalnych środków państwa członkowskie powinny zapewnić odpowiedni okres konsultacji publicznych w celu zagwarantowania, aby przedsiębiorstwa dostarczające publiczne sieci łączności elektronicznej lub publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej przyjmowały konieczne środki techniczne i organizacyjne, aby właściwie zarządzać ryzykiem w celu zapewnienia bezpieczeństwa sieci i usług lub w celu zapewnienia integralności swoich sieci.
- (46) W przypadku gdy zachodzi konieczność uzgodnienia wspólnego zestawu wymogów związanych z bezpieczeństwem, Komisja powinna zostać uprawniona do przyjmowania technicznych środków wykonawczych w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa sieci i usług łączności elektronicznej na rynku wewnętrznym. ENISA powinna przyczynić się do harmonizacji odpowiednich technicznych i organizacyjnych środków bezpieczeństwa poprzez zapewnianie opinii ekspertów. Krajowe organy regulacyjne powinny mieć uprawnienia do wydawania wiążących instrukcji dotyczących technicznych środków wykonawczych przyjętych zgodnie z dyrektywą 2002/21/WE (dyrektywa ramowa). Aby wykonywać swoje obowiązki, organy te powinny mieć prawo do prowadzenia dochodzeń przypadku nieprzestrzegania wymogów oraz do nakładania sankcji.
- (47) W celu zagwarantowania, że konkurencja na rynkach łączności elektronicznej przebiega bez zakłóceń i ograniczeń krajowe organy regulacyjne powinny móc wprowadzać środki naprawcze mające na celu zapobieganie przenoszeniu znaczącej pozycji rynkowej z jednego rynku na inny rynek ściśle z nim związany. Powinno być jasne, że przedsiębiorstwo posiadające znaczącą pozycję na pierwszym rynku można uznać za przedsiębiorstwo o znaczącej pozycji na drugim rynku, jedynie jeżeli więzi między oboma rynkami pozwalają na przeniesienie pozycji zajmowanej na pierwszym rynku na drugi rynek oraz jeżeli drugi rynek podlega regulacji *ex ante* zgodnie z kryteriami określonymi w zaleceniu w sprawie odnośnych rynków produktów i usług ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 460/2004 (Dz.U. L 77 z 13.3.2004, s. 1).

⁽²⁾ Zalecenie Komisji z dnia 11 lutego 2003 r. w sprawie odnośnych rynków produktów i usług sektora łączności elektronicznej podlegających regulacji *ex ante* zgodnie z dyrektywą 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (Dz.U. L 114 z 8.5.2003, s. 45).

- (48) W celu zapewnienia podmiotom rynkowym pewności w odniesieniu do warunków regulacyjnych, niezbędne jest ustalenie terminów przeprowadzania analiz rynku. Ważne jest, aby analiza rynku była prowadzona regularnie, w rozsądnych i właściwych ramach czasowych. Ramy czasowe należy ustalić z uwzględnieniem faktu, czy określony rynek był już wcześniej przedmiotem analizy i czy został należycie zgłoszony. Niedokonanie przez krajowy organ regulacyjny analizy rynku w wyznaczonym terminie może zagrozić rynkowi wewnętrznemu, a zwykle postępowanie w sprawie naruszenia przepisów może doprowadzić do nieuzyskania na czas pożądanego skutku. Krajowy organ regulacyjny, którego to dotyczy, powinien ewentualnie móc wystąpić do BEREC o pomoc w dokonaniu analizy rynku. Pomoc ta mogłaby przybrać na przykład formę specjalnej grupy zadaniowej składającej się z przedstawicieli innych krajowych organów regulacyjnych.
- (49) Ze względu na wysoki poziom innowacyjności technologicznej i wysoce dynamiczne rynki w sektorze łączności elektronicznej, istnieje potrzeba szybkiego, skoordynowanego i zharmonizowanego dostosowywania przepisów na poziomie wspólnotowym, ponieważ z doświadczenia wynika, że rozbieżności we wdrażaniu ram regulacyjnych UE przez krajowe organy regulacyjne mogą stworzyć barierę utrudniającą rozwój rynku wewnętrznego.
- (50) Jednym z ważnych zadań nałożonych na BEREC jest przyjmowanie w stosownych przypadkach opinii w odniesieniu do sporów transgranicznych. W związku z tym krajowe organy regulacyjne powinny uwzględniać w takich przypadkach wszelkie opinie BEREC.
- (51) Doświadczenie we wdrażaniu ram regulacyjnych UE wskazuje, że istniejące przepisy uprawniające krajowe organy regulacyjne do nakładania grzywien stanowią niedostateczną zachętę do przestrzegania wymogów regulacyjnych. Do terminowego wdrażania ram regulacyjnych UE mogą się przyczynić odpowiednie uprawnienia wykonawcze, które będą tym samym sprzyjać pewności prawa, która jest ważnym czynnikiem inwestycji. Brak skutecznych uprawnień w razie nieprzestrzegania przepisów dotyczy całości ram regulacyjnych. Dlatego też wprowadzenie do dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) nowego przepisu dotyczącego naruszenia obowiązków wynikających z dyrektywy ramowej i dyrektyw szczegółowych, powinno zapewnić stosowanie jednolitych i spójnych zasad w odniesieniu do egzekwowania i sankcji w zakresie całych ram regulacyjnych UE.
- (52) Istniejące ramy regulacyjne UE zawierają pewne przepisy mające na celu ułatwienie procesu przechodzenia od starych ram regulacyjnych z 1998 roku do nowych ram z roku 2002. Przejścia tego dokonano we wszystkich państwach członkowskich, a środki te powinny zostać uchylone, ponieważ są obecnie zbędne.
- (53) Należy zachęcać jednocześnie do efektywnych inwestycji oraz konkurencji, aby zwiększyć wzrost gospodarczy, innowacje oraz wybór oferowany konsumentom.
- (54) Konkurencji najbardziej sprzyja wydajny pod względem ekonomicznym poziom inwestycji w nową i istniejącą infrastrukturę, połączone, w razie potrzeby, z regulacją niezbędną do osiągnięcia skutecznej konkurencji na rynku detalicznym. Skuteczny poziom konkurencji opartej na infrastrukturze stanowi zakres powstawania nowej infrastruktury, w którym należy oczekiwać, że inwestorzy uzyskają słuszny zwrot w oparciu o rozsądne oczekiwania dotyczące ewolucji udziałów w rynku.
- (55) Przy nakładaniu na nową i rozszerzoną infrastrukturę obowiązków udzielania dostępu krajowe organy regulacyjne powinny zapewnić, aby warunki dostępu odzwierciedlały okoliczności leżące u podstaw decyzji inwestycyjnych, przy uwzględnieniu, między innymi, kosztów rozwoju sieci, oczekiwanego tempa przyswajania nowych produktów i usług oraz oczekiwanych poziomów cen detalicznych. Ponadto krajowe organy regulacyjne powinny być w stanie określić w stosowanych warunkach zasady i warunki udzielenia dostępu w ciągu wystarczająco długiego okresu czasu, by zapewnić inwestorom bezpieczeństwo planowania. Takie zasady i warunki mogą obejmować ustalenia dotyczące cen zależne od ilości lub okresu obowiązywania umowy zgodnie z prawem wspólnotowym i pod warunkiem że nie powodują one dyskryminacyjnego traktowania. Wszelkie warunki dotyczące dostępu powinny być zgodne z potrzebą utrzymania skutecznej konkurencji w dziedzinie usług świadczonych na rzecz konsumentów i przedsiębiorstw.
- (56) Oceniając proporcjonalność obowiązków i warunków, jakie mają zostać nałożone, krajowe organy regulacyjne powinny uwzględniać odmienne warunki konkurencyjne istniejące w poszczególnych obszarach na terytorium ich państw członkowskich.
- (57) Wprowadzając środki naprawcze w celu kontrolowania cen, krajowe organy regulacyjne powinny dążyć do zapewnienia inwestorowi słusznego zwrotu w przypadku konkretnego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego. W szczególności, może istnieć ryzyko związane z przedsięwzięciami inwestycyjnymi typowe dla nowych sieci dostępu wspierających produkty, na które popyt jest niepewny w czasie realizacji inwestycji.
- (58) Każda decyzja Komisji podjęta zgodnie z art. 19 ust. 1 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) powinna ograniczać się do zasad, podejść i metodologii regulacyjnych. Dla uniknięcia wątpliwości nie powinna ona zalecać szczegółowych rozwiązań, które z zasady będą musiały odzwierciedlać uwarunkowania krajowe, ani nie powinna zakazywać podejść alternatywnych, które, jak można oczekiwać w rozsądnym zakresie, mogą mieć taki sam skutek. Decyzja taka powinna być proporcjonalna i nie powinna wpływać na decyzje podjęte przez krajowe organy regulacyjne i które nie tworzą barier na rynku wewnętrznym.

- (59) W załączniku I do dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) znajdował się wykaz rynków, które winny być wymienione w zaleceniu w sprawie odnośnych rynków produktów i usług mogących wymagać regulacji *ex ante*. Załącznik ten należy uchylić, ponieważ spełnił on już swój cel jako podstawa do opracowania pierwotnej wersji zalecenia w sprawie odnośnych rynków produktów i usług.
- (60) Dla nowych uczestników rynku powielanie, w całości lub w części, lokalnego dostępu do sieci operatora tradycyjnego w rozsądnym czasie może być ekonomicznie niewykonalne. W tym kontekście przyznanie uwolnionego dostępu do pętli lub podpętli lokalnej operatorów posiadających znaczący udział w rynku może ułatwić wejście na rynek i zwiększyć konkurencję na rynkach detalicznych usług szerokopasmowych. W sytuacjach, w których uwolniony dostęp do pętli lub podpętli lokalnej jest technicznie lub ekonomicznie niewykonalny, mogą mieć zastosowanie odpowiednie obowiązki zapewnienia niefizycznego lub wirtualnego dostępu do sieci oferującego równoważną funkcjonalność.
- (61) Podział funkcjonalny, zgodnie z którym od operatora zintegrowanego pionowo wymaga się ustanowienia rozdzielonych operacyjnie jednostek organizacyjnych, ma na celu zapewnienie w pełni równoważnych produktów dostępu wszystkim operatorom detalicznym, w tym jednostkom detalicznym, które należą do takiego operatora zintegrowanego pionowo. Podział funkcjonalny – w istotny sposób ograniczający motywację do dyskryminacji oraz pomagający weryfikować i egzekwować przestrzeganie zasady niedyskryminacji – może doprowadzić do zwiększenia konkurencji na kilku ważnych rynkach. Dokonanie podziału funkcjonalnego może być w wyjątkowych przypadkach uzasadnione jako środek naprawczy, jeżeli na kilku ważnych rynkach nie udało się zapobiec dyskryminacji i jeżeli szanse na zaistnienie w rozsądnym terminie konkurencji w zakresie infrastruktury – po zastosowaniu jednego lub kilku środków naprawczych uznanych wcześniej za odpowiednie – są niskie lub całkowicie ich brak. Ważne jest zapewnienie, aby nałożenie takiego obowiązku wiązało się z zachowaniem zachęt dla danego przedsiębiorstwa do inwestowania w swoją sieć i by nie pociągało za sobą jakichkolwiek potencjalnie niekorzystnych skutków dla dobrobytu konsumentów. Nałożenie takiego obowiązku wymaga skoordynowanej analizy różnych odnośnych rynków związanych z siecią dostępu, zgodnie z procedurą analizy rynku określoną w art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa). Podczas dokonywania analizy rynku i określania szczegółów tego środka naprawczego, krajowe organy regulacyjne powinny zwrócić szczególną uwagę na produkty, którymi będą zarządzać oddzielne jednostki organizacyjne, oraz uwzględnić zakres rozwoju sieci i stopień postępu technologicznego, które mogą wpływać na zastępowalność usług stacjonarnych i bezprzewodowych. Aby zapobiec zakłóceniom konkurencji na rynku wewnętrznym, wnioski w sprawie podziału funkcjonalnego powinna uprzednio zatwierdzać Komisja.
- (62) Wdrażanie podziału funkcjonalnego nie powinno uniemożliwiać stosowania przez oddzielne jednostki organizacyjne odpowiednich mechanizmów koordynacji, aby zapewnić przysługujące spółce dominującej prawa nadzoru nad zarządzaniem i działalnością gospodarczą.
- (63) Trwająca integracja rynku wewnętrznego rynku sieci i usług łączności elektronicznej wymaga lepiej skoordynowanego stosowania regulacji *ex ante*, przewidzianej w ramach regulacyjnych UE w dziedzinie łączności elektronicznej.
- (64) W przypadku gdy przedsiębiorstwo zintegrowane pionowo zdecyduje się na przekazanie znacznej części lub całości środków majątkowych lokalnej sieci dostępu oddzielnej jednostce organizacyjnej mającej innych właścicieli lub na ustanowienie oddzielnej jednostki organizacyjnej, która będzie się zajmowała produktami dostępu, krajowy organ regulacyjny powinien ocenić wpływ planowanej transakcji na wszystkie istniejące obowiązki regulacyjne nałożone na operatora zintegrowanego pionowo, aby zapewnić, że wszelkie nowe ustalenia są zgodne z dyrektywą 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) i dyrektywą 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej). Krajowy organ regulacyjny, którego to dotyczy, powinien dokonać nowej analizy rynków, na których prowadzi działalność wyodrębniona jednostka, i powinien odpowiednio nałożyć, utrzymać, zmienić lub uchylić nałożone obowiązki. W tym celu krajowy organ regulacyjny powinien móc żądać informacji od przedsiębiorstwa.
- (65) Mimo że w niektórych okolicznościach właściwe jest, aby krajowy organ regulacyjny nakładał obowiązki na operatorów, którzy nie mają znaczącej pozycji rynkowej, aby osiągnąć cele takie jak możliwość podłączenia typu konieczność lub interoperacyjność usług, niezbędne jest jednak zapewnienie, aby takie obowiązki były nakładane zgodnie z ramami regulacyjnymi UE, a w szczególności z procedurami notyfikacji obowiązującymi dany organ.
- (66) Komisja powinna zostać uprawniona do przyjmowania środków wykonawczych mających na celu dostosowanie określonych w załączniku I warunków dostępu do telewizji cyfrowej i usług radiowych do zmian rynkowych i technologicznych. Dotyczy to także minimalnego wykazu pozycji w załączniku II, które muszą zostać podane do wiadomości publicznej, aby spełniony został wymóg przejrzystości.
- (67) Ułatwienie podmiotom rynkowym dostępu do zasobów częstotliwości radiowych przyczyni się do usunięcia barier we wchodzeniu na rynek. Postęp technologiczny zmniejsza ponadto ryzyko szkodliwych zakłóceń w niektórych pasmach częstotliwości, co z kolei zmniejsza zapotrzebowanie na indywidualne prawa użytkowania. Dlatego warunki użytkowania widma w celu świadczenia usług łączności elektronicznej powinny być zazwyczaj określone w zezwoleniach ogólnych, chyba że prawa indywidualne są niezbędne – ze względu na wykorzystanie widma – do ochrony przed szkodliwymi zakłóceniami, zapewnienia technicznej jakości usługi, zagwarantowania efektywnego wykorzystania widma lub spełnienia określonego celu leżącego w interesie ogólnym. Decyzje w sprawie zapotrzebowania na prawa indywidualne należy podejmować w sposób przejrzysty i proporcjonalny.

- (68) Wprowadzenie wymogów neutralności usług i technologii w ramach przyznawania praw użytkownika wraz ze zwiększoną możliwością przekazywania praw między przedsiębiorstwami powinno zwiększyć swobodę i zakres sposobów dostarczania usług łączności elektronicznej na rzecz społeczeństwa, ułatwiając przez to również osiągnięcie celów leżących w interesie ogólnym. Jednakże niektóre obowiązki związane z celami leżącymi w interesie ogólnym nakładane na nadawców dostarczających audiowizualnych usług medialnych mogą wymagać zastosowania szczególnych kryteriów przy przyznawaniu praw użytkownika, w przypadku gdy okazuje się to istotne dla osiągnięcia szczególnego celu leżącego w interesie ogólnym określonego przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym. Procedury związane z realizacją celów leżących w interesie ogólnym powinny być we wszystkich okolicznościach przejrzyste, obiektywne, proporcjonalne i niedyskryminacyjne.
- (69) Ważność indywidualnych praw użytkownika, które nie podlegają obrotowi, powinna być ograniczona w czasie ze względu na ich ograniczający wpływ na wolny dostęp do częstotliwości radiowych. W przypadku gdy prawa użytkownika zawierają postanowienia o przedłużeniu ich ważności, właściwe organy krajowe powinny najpierw przeprowadzić przegląd obejmujący konsultacje publiczne, biorąc pod uwagę zmiany na rynku, zmiany w dziedzinie zasięgu i technologii. Ze względu na ograniczoną dostępność widma konieczne jest dokonywanie regularnych przeglądów indywidualnych praw przyznanych przedsiębiorstwom. Dokonując takiego przeglądu, właściwe organy krajowe powinny równoważyć interesy posiadaczy praw z potrzebą promowania wprowadzenia odsprzedaży widma oraz bardziej elastycznego jego użytkowania dzięki zezwoleniom ogólnym, tam gdzie jest to możliwe.
- (70) Drobne zmiany w zakresie praw i obowiązków są to zmiany dotyczące głównie kwestii administracyjnych, nie zmieniają one zasadniczego charakteru ogólnych zezwoleń oraz indywidualnych praw użytkownika i przez to nie mogą przynosić porównywalnych korzyści pozostałym przedsiębiorstwom.
- (71) Właściwe organy krajowe powinny zostać uprawnione do zapewnienia efektywnego użytkownika widma oraz – w przypadku istnienia niewykorzystanych zasobów widma – podejmowania działań zapobiegających ich antykonkurencyjnemu gromadzeniu, które może utrudnić wchodzenie na rynek nowym podmiotom.
- (72) Krajowe organy regulacyjne powinny móc podejmować skuteczne działania w celu monitorowania oraz zapewniania przestrzegania warunków związanych z zezwoleniami ogólnymi lub prawami użytkownika, w tym również posiadać uprawnienia do nakładania skutecznych sankcji finansowych lub administracyjnych w przypadku naruszenia tych warunków.
- (73) Warunki, które mogą wiązać się z zezwoleniami, powinny obejmować szczególne warunki regulujące dostępność dla użytkowników niepełnosprawnych i konieczność przekazywania pomiędzy sobą przez organy publiczne i służby ratownicze informacji i przekazywania ich ogółowi społeczeństwa przed wystąpieniem, w trakcie i po zakończeniu poważnych katastrof. Ponadto biorąc pod uwagę znaczenie innowacji technologicznych, państwa członkowskie powinny móc wydawać zezwolenia na wykorzystywanie widma do celów doświadczalnych, podlegające określonym ograniczeniom i warunkom ściśle uzasadnionymi doświadczalnym charakterem takich praw.
- (74) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2887/2000 z dnia 18 grudnia 2000 r. w sprawie uwolnionego dostępu do pętli lokalnej ⁽¹⁾ okazało się skuteczne na początkowym etapie otwierania rynku. W dyrektywie 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) wzywa się Komisję do monitorowania przechodzenia z ram regulacyjnych z roku 1998 na ramy z roku 2002 i do przedstawienia wniosku w sprawie uchylenia tego rozporządzenia we właściwym czasie. Zgodnie z ramami regulacyjnymi z roku 2002 krajowe organy regulacyjne są zobowiązane do analizy rynku hurtowego uwolnionego dostępu do pętli i podpętli metalowych w celu świadczenia usług szerokopasmowych i głosowych zdefiniowanych w zaleceniu w sprawie odnośnych rynków produktów i usług. Ponieważ wszystkie państwa członkowskie dokonały analizy tego rynku co najmniej raz i istnieją odpowiednie obowiązki oparte na ramach regulacyjnych z roku 2002, rozporządzenie (WE) nr 2887/2000 stało się zbędne, w związku z czym powinno zostać uchylone.
- (75) Środki niezbędne do wdrożenia dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej), dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywy o dostępie) i dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywy o zezwoleniach) należy przyjąć zgodnie z decyzją Rady 1999/468/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. ustanawiającą warunki wykonywania uprawnień wykonawczych przyznanych Komisji ⁽²⁾.
- (76) Komisji należy w szczególności przyznać uprawnienia do przyjmowania zaleceń lub środków wykonawczych w odniesieniu do powiadomień dokonywanych na mocy art. 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa); do harmonizacji w dziedzinie widma i numeracji oraz w sprawach związanych z bezpieczeństwem sieci i usług; do identyfikacji odnośnych rynków produktów i usług; do identyfikacji rynków ponadnarodowych; do wprowadzania w życie norm i zharmonizowanego stosowania przepisów ram regulacyjnych. Należy również przyznać Komisji uprawnienia do przyjmowania środków wykonawczych mających na celu dostosowanie do zmian rynkowych i technologicznych załącznika I i II do dyrektywy o dostępie. Ponieważ środki te mają zasięg ogólny i mają na celu zmianę elementów innych niż istotne tych dyrektyw, między innymi poprzez ich uzupełnienie nowymi elementami innymi niż istotne, środki te muszą zostać przyjęte zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą przewidzianą w art. 5a decyzji 1999/468/WE,

⁽¹⁾ Dz.U. L 336 z 30.12.2000, s. 4.

⁽²⁾ Dz.U. L 184 z 17.7.1999, s. 23.

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

2) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2002/21/WE (dyrektywa ramowa)

W dyrektywie 2002/21/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Niniejsza dyrektywa ustanawia zharmonizowane ramy prawne dla świadczenia usług łączności elektronicznej, sieci łączności elektronicznej, urządzeń i usług towarzyszących i niektórych aspektów urządzeń końcowych, aby ułatwić dostęp użytkownikom niepełnosprawnym. Określa ona zadania krajowych organów regulacyjnych oraz procedury zmierzające do zapewnienia zharmonizowanego stosowania uregulowań prawnych w obrębie Wspólnoty.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3a. Stosując środki związane z dostępem użytkowników końcowych – za pomocą sieci łączności elektronicznej – do usług i aplikacji lub z korzystaniem taką drogą z usług lub aplikacji, państwa członkowskie respektują podstawowe prawa i wolności osób fizycznych gwarantowane w Europejskiej konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz w ogólnych zasadach prawa wspólnotowego.

Jeżeli jakkolwiek ze środków związanych z dostępem użytkowników końcowych – za pomocą sieci łączności elektronicznej – do usług i aplikacji lub z korzystaniem taką drogą z usług lub aplikacji mógłby ograniczyć wspomniane podstawowe prawa lub wolności, można go nałożyć wyłącznie wtedy, gdy jest odpowiedni, proporcjonalny i konieczny w demokratycznym społeczeństwie, a jego wdrożenie podlega odpowiednim gwarancjom proceduralnym zgodnym z Europejską konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności i z ogólnymi zasadami prawa wspólnotowego, w tym z zasadą skutecznej ochrony sądowej i zasadą rzetelnego procesu. Środki takie można więc zastosować wyłącznie z należytym poszanowaniem zasady domniemania niewinności i prawa do prywatności. Gwarantuje się uprzednią rzetelną i bezstronną procedurę, uwzględniającą prawo zainteresowanej osoby lub zainteresowanych osób do bycia wysłuchanymi, z zastrzeżeniem potrzeby ustanowienia dla należyście ustalonych pilnych przypadków odpowiednich warunków oraz zabezpieczeń proceduralnych zgodnych z Europejską konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Gwarantuje się prawo do skutecznej kontroli sądowej w rozsądnym terminie.”;

a) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) »sieć łączności elektronicznej« oznacza systemy transmisyjne oraz, w stosownych przypadkach, urządzenia przełączające lub routingowe oraz inne zasoby, w tym nieaktywne elementy sieci, które umożliwiają przekazywanie sygnałów przewodowo, za pomocą radia, środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych, w tym sieci satelitarnych, stacjonarnych (komutowanych i pakietowych, w tym Internetu) i naziemnych sieci przENOśnych, elektrycznych systemów kablowych, w zakresie, w jakim są one wykorzystywane do przekazywania sygnałów, w sieciach nadawania radiowego i telewizyjnego oraz sieciach telewizji kablowej, niezależnie od rodzaju przekazywanej informacji.”;

b) lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) »rynkı ponadnarodowe« oznaczają rynki zdefiniowane zgodnie z art. 15 ust. 4 obejmujące Wspólnotę lub znaczną jej część, znajdujące się w więcej niż jednym państwie członkowskim.”;

c) lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) »publiczna sieć łączności« oznacza sieć łączności elektronicznej wykorzystywaną całkowicie lub głównie do świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, które wspierają przekazywanie informacji pomiędzy punktami końcowymi sieci.”;

d) dodaje się literę w brzmieniu:

„da) »punkt zakończenia sieci« oznacza fizyczne miejsce, w którym abonent otrzymuje dostęp do sieci łączności publicznej; w przypadku sieci stosujących przełączanie lub przekierowywanie, punkt zakończenia sieci identyfikuje się za pomocą konkretnego adresu sieciowego, który może być łączony z numerem lub nazwiskiem abonenta.”;

e) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) »urządzenia towarzyszące« oznaczają takie usługi towarzyszące, infrastrukturę fizyczną oraz inne urządzenia lub elementy związane z siecią łączności elektronicznej lub usługami łączności elektronicznej, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług lub które mogą służyć do tego celu, i obejmują między innymi budynki lub wejścia do budynków, okablowanie budynków, anteny, wieże i inne konstrukcje nośne, kanały, przewody, maszty, studzienki i szafki.”;

f) dodaje się literę w brzmieniu:

„ea) »usługi towarzyszące« oznaczają takie usługi związane z siecią lub usługami łączności elektronicznej, które umożliwiają lub wspierają dostarczanie usług za pośrednictwem tych sieci lub usług, lub które mogą służyć do tego celu, i obejmują między innymi systemy translacji numerów lub systemy o równoważnych funkcjach, systemy dostępu warunkowego i elektroniczne przewodniki po programach, jak również inne usługi, takie jak usługi identyfikacji, lokalizacji oraz sygnalizowania obecności;”;

g) lit. l) otrzymuje brzmienie:

„l) »dyrektywy szczegółowe« oznaczają dyrektywę 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach), dyrektywę 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie), dyrektywę 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) i dyrektywę 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 czerwca 2002 r. dotycząca przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (*);

(*) Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.”;

h) dodaje się litery w brzmieniu:

„q) »przydział widma« oznacza wyznaczenie danego pasma częstotliwości do wykorzystywania w celu świadczenia jednego rodzaju lub kilku rodzajów usług radiokomunikacyjnych, w stosownych przypadkach na określonych warunkach;

r) »szkodliwe zakłócenia« oznaczają zakłócenia, które zagrażają funkcjonowaniu usług radionawigacyjnych lub innych usług związanych z bezpieczeństwem, lub które w inny sposób poważnie pogarszają, utrudniają lub wielokrotnie przerywają usługę radiokomunikacyjną odbywającą się zgodnie z obowiązującymi przepisami międzynarodowymi, wspólnotowymi lub krajowymi;

s) »wywołanie« oznacza połączenie, które dochodzi do skutku za pośrednictwem publicznie dostępnej usługi łączności elektronicznej umożliwiającej dwustronną łączność głosową.”;

3) w art. 3 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne wykonywały swoje uprawnienia w sposób bezstronny, przejrzysty i terminowy. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne posiadały wystarczające zasoby finansowe i ludzkie do wykonywania przydzielonych im zadań.”;

b) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„3a. Bez uszczerbku dla przepisów ust. 4 i 5 krajowe organy regulacyjne odpowiedzialne za regulację rynku *ex ante* lub rozstrzyganie sporów między przedsiębiorstwami zgodnie z art. 20 lub 21 niniejszej dyrektywy działają niezależnie i nie występują o instrukcje do żadnego innego podmiotu ani nie przyjmują takich instrukcji w związku z wykonywaniem tych zadań, przydzielonych im na podstawie prawa krajowego wdrażającego prawo wspólnotowe. Nie wyklucza to nadzoru zgodnie z krajowym prawem konstytucyjnym. Decyzje krajowych organów regulacyjnych mogą zostać zawieszane lub uchylone wyłącznie przez organy odwoławcze ustanowione zgodnie z art. 4. Państwa członkowskie zapewniają, aby odwołanie szefów krajowych organów regulacyjnych, o których mowa w akapicie pierwszym, lub, w stosownych przypadkach, członków organu zbiorowego pełniącego tę funkcję, lub ich zastępców, było możliwe tylko wtedy, gdy przestaną oni spełniać warunki wymagane do wykonywania obowiązków określonych wcześniej w prawie krajowym. Decyzja o odwołaniu szefa danego krajowego organu regulacyjnego lub, w stosownych przypadkach, członków organu zbiorowego pełniącego tę funkcję zostaje podana do wiadomości publicznej w chwili odwołania. Odwołany szef krajowego organu regulacyjnego lub, w stosownych przypadkach, członkowie kolegiального organu pełniącego tę funkcję otrzymują uzasadnienie decyzji i mają prawo wystąpić o jego opublikowanie, w przypadku gdy w przeciwnym razie nie doszłoby do tego; w takim przypadku uzasadnienie to zostaje opublikowane.

Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne, o których mowa w akapicie pierwszym, miały oddzielne budżety roczne. Budżety te są podawane do wiadomości publicznej. Państwa członkowskie zapewniają również, aby krajowe organy regulacyjne miały odpowiednie zasoby finansowe i ludzkie umożliwiające im aktywne uczestnictwo w pracach Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) (*) i przyczynianie się do realizowanych przez niego funkcji.

3b. Państwa członkowskie zapewniają, aby odpowiednie krajowe organy regulacyjne aktywnie wspierały cele BEREC w promowaniu lepszej koordynacji i spójności regulacyjnej.

3c. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne, przyjmując swoje własne decyzje dotyczące ich rynków krajowych, w jak największym stopniu uwzględniały opinie i wspólne stanowiska przyjmowane przez BEREC.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1211/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) i Urząd.”;

4) w art. 4 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby na poziomie krajowym istniały skuteczne mechanizmy umożliwiające użytkownikom lub przedsiębiorstwom udostępniającym sieci lub usługi łączności elektronicznej, których dotyczy dana decyzja wydana przez krajowy organ regulacyjny, korzystanie z prawa odwołania się od takiej decyzji do organu odwoławczego niezależnego od stron uczestniczących w sporze. Organ taki, który może być sądem, dysponuje odpowiednią wiedzą specjalistyczną pozwalającą mu na skuteczne wypełnianie swoich funkcji. Państwa członkowskie zapewniają, aby aspekty merytoryczne każdej sprawy zostały właściwie rozpatrzone, oraz zapewniają istnienie skutecznych środków odwoławczych.

Do czasu rozpatrzenia odwołania decyzja krajowego organu regulacyjnego pozostaje w mocy, chyba że zgodnie z prawem krajowym zostaną zastosowane środki przejściowe.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3. Państwa członkowskie gromadzą informacje na temat ogólnego przedmiotu odwołań, liczby wniosków odwoławczych, czasu trwania postępowań odwoławczych oraz liczby wydanych decyzji o zastosowaniu środków przejściowych. Na uzasadniony wniosek Komisji lub BEREC państwa członkowskie przekazują im takie informacje.”;

5) art. 5 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa udostępniające sieci i usługi łączności elektronicznej dostarczały wszystkich informacji, w tym informacji o charakterze finansowym, niezbędnych krajowym organom regulacyjnym do zapewnienia zgodności z przepisami niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych lub wydanych zgodnie z nimi decyzji. Krajowe organy regulacyjne mają prawo żądać od tych przedsiębiorstw w szczególności dostarczenia informacji o przyszłym rozwoju sieci lub usług, który mógłby wywrzeć wpływ na usługi hurtowe udostępniane konkurentom przez te przedsiębiorstwa. Od przedsiębiorstw o znaczącej pozycji na rynkach hurtowych można również wymagać, by przedstawiały dane księgowe dotyczące rynków detalicznych, które są związane z tymi rynkami hurtowymi.

Przedsiębiorstwa niezwłocznie dostarczają takich informacji na wniosek krajowego organu regulacyjnego w terminie i na poziomie szczegółowości wymaganych przez ten organ. Informacje, o które wnioskuje krajowy organ regulacyjny, są proporcjonalne do wykonywanego zadania. Krajowy organ regulacyjny przedstawia uzasadnienie wnioskowania o dane informacyjne oraz traktuje informacje zgodnie z ust. 3.”;

6) art. 6 i 7 otrzymują brzmienie:

„Artykuł 6

Mechanizm konsultacji oraz zapewniania przejrzystości

Z wyjątkiem sytuacji objętych art. 7 ust. 9, art. 20 lub art. 21, państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne, które zamierzają podjąć środki zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych lub zamierzają wprowadzić ograniczenia zgodnie z art. 9 ust. 3 i art. 9 ust. 4, które mają znaczący wpływ na odnośny rynek, umożliwiły zainteresowanym stronom wypowiedzenie się w rozsądnym terminie w kwestii proponowanych środków.

Krajowe organy regulacyjne ogłaszają krajowe procedury konsultacyjne.

Państwa członkowskie zapewniają, aby utworzono jeden punkt informacyjny, który będzie umożliwiał dostęp do wszystkich bieżących konsultacji.

Krajowy organ regulacyjny podaje do wiadomości publicznej wyniki procedur konsultacyjnych, z wyjątkiem przypadków dotyczących informacji, które zgodnie z przepisami prawa wspólnotowego i krajowego o tajemnicy handlowej są informacjami poufnymi.

Artykuł 7

Konsolidacja rynku wewnętrznego w zakresie łączności elektronicznej

1. Realizując swoje zadania wynikające z przepisów niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych, krajowe organy regulacyjne w jak największym stopniu uwzględniają cele określone w art. 8, w zakresie, w jakim dotyczą one funkcjonowania rynku wewnętrznego.

2. Krajowe organy regulacyjne przyczyniają się do rozwoju rynku wewnętrznego poprzez przejrzystą współpracę między sobą, z Komisją i z BEREC, tak, aby zapewnić jednolite stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych we wszystkich państwach członkowskich. W tym celu krajowe organy regulacyjne w szczególności współpracują z Komisją i BEREC przy określaniu rodzajów instrumentów i środków naprawczych najodpowiedniejszych do zastosowania w określonych sytuacjach rynkowych.

3. O ile zalecenia lub wytyczne przyjęte zgodnie z art. 7b nie stanowią inaczej, z chwilą zakończenia konsultacji, o których mowa w art. 6, w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny zamierza podjąć środek, który:

a) jest objęty zakresem stosowania art. 15 lub art. 16 niniejszej dyrektywy lub art. 5 lub art. 8 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie); oraz

- b) może oddziaływać na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi,

udostępnia on projekt planowanego środka Komisji, BEREC i krajowym organom regulacyjnym w innych państwach członkowskich, jednocześnie, wraz z uzasadnieniem tego środka, zgodnie z art. 5 ust. 3, oraz informuje o tym Komisję, BEREC i inne krajowe organy regulacyjne. Krajowe organy regulacyjne, BEREC i Komisja mogą przedstawić swoje uwagi danemu krajowemu organowi regulacyjnemu wyłącznie w terminie jednego miesiąca. Termin jednomiesięczny nie może zostać przedłużony.

4. W przypadku gdy celem proponowanego środka, o którym mowa w ust. 3, jest:

- a) zdefiniowanie odnośnego rynku, różnego od tych, które zdefiniowano w zaleceniu zgodnie z art. 15 ust. 1; lub
- b) podjęcie decyzji o wskazaniu lub niewskazaniu przedsiębiorstwa jako posiadającego, samodzielnie albo łącznie z innymi, znaczącą pozycję rynkową, zgodnie z art. 16 ust. 3, 4 lub 5;

oraz środek ten oddziaływałby na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi, a Komisja poinformowała krajowy organ regulacyjny o swojej opinii, zgodnie z którą proponowany środek stanowiłby przeszkodę w funkcjonowaniu rynku jednolitego, lub o swoich poważnych wątpliwościach co do zgodności tego środka z przepisami prawa wspólnotowego, a w szczególności z celami, o których mowa w art. 8, wówczas proponowany środek nie może zostać przyjęty przez kolejne dwa miesiące. Termin ten nie może zostać przedłużony. W takim przypadku Komisja informuje pozostałe krajowe organy regulacyjne o swoich zastrzeżeniach.

5. W terminie dwóch miesięcy, o którym mowa w ust. 4, Komisja może:

- a) podjąć decyzję, zgodnie z którą krajowy organ regulacyjny będzie musiał wycofać proponowany środek; lub
- b) podjąć decyzję o wycofaniu zastrzeżeń związanych z proponowanym środkiem, o którym mowa w ust. 4.

Przed wydaniem decyzji Komisja w jak największym stopniu uwzględnia opinię BEREC. Decyzji towarzyszy szczegółowa i obiektywna analiza, dlaczego Komisja uznaje, że projektowany środek nie powinien zostać przyjęty, łącznie ze szczegółowymi propozycjami w sprawie zmiany projektowanego środka.

6. W przypadku gdy Komisja przyjęła, zgodnie z ust. 5, decyzję wymagającą od krajowego organu regulacyjnego wycofania proponowanego środka, krajowy organ regulacyjny zmienia lub wycofuje proponowany środek w terminie sześciu miesięcy od daty decyzji Komisji. Gdy proponowany środek zostaje zmieniony, krajowy organ regulacyjny przystępuje do konsultacji publicznych zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 6, i ponownie zgłasza zmiany proponowany środek Komisji zgodnie z przepisami ust. 3.

7. Krajowy organ regulacyjny uwzględnia w jak największym stopniu uwagi innych krajowych organów regulacyjnych, BEREC i Komisji i może – z wyjątkiem sytuacji objętych zakresem stosowania ust. 4 i ust. 5 lit. a) – przyjąć proponowany odpowiedni środek, a w przypadku przyjęcia tego środka – powiadamia o tym Komisję.

8. Krajowy organ regulacyjny przekazuje Komisji i BEREC wszystkie przyjęte ostateczne środki objęte zakresem stosowania art. 7 ust. 3 lit. a) i b).

9. W wyjątkowych okolicznościach, w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny uzna, że zachodzi pilna potrzeba podjęcia działania w celu ochrony konkurencji i interesów użytkowników, w drodze odstępstwa od procedury określonej w ust. 3 i 4, może on niezwłocznie przyjąć proporcjonalne i tymczasowe środki. O przyjęciu tych środków zawiadamia niezwłocznie Komisję, pozostałe krajowe organy regulacyjne i BEREC, przedstawiając odpowiednie uzasadnienie. Decyzja krajowego organu regulacyjnego o nadaniu tym środkom charakteru trwałego lub przedłużeniu terminu ich stosowania podlega przepisom ust. 3 i 4.”;

7) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 7a

Procedura dotycząca spójnego stosowania środków naprawczych

1. Jeżeli projektowany środek, objęty art. 7 ust. 3, ma na celu nałożenie, zmianę lub wycofanie obowiązku nałożonego na operatora na podstawie art. 16 w związku z art. 5 i art. 9–13 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) oraz na podstawie art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej), Komisja może w terminie miesiąca, o którym mowa w art. 7 ust. 3 niniejszej dyrektywy, poinformować dany krajowy organ regulacyjny i BEREC o powodach uznania, że projektowany środek stanowiłby przeszkodę dla tworzenia jednolitego rynku lub że żywi poważne wątpliwości co do zgodności tego środka z prawem wspólnotowym. W takim przypadku projektowany środek nie jest przyjmowany w kolejnych trzech miesiącach następujących po zgłoszeniu dokonanym przez Komisję.

W przypadku braku takiego zgłoszenia właściwy krajowy organ regulacyjny może przyjąć projektowany środek, uwzględniając w jak największym zakresie wszelkie uwagi Komisji, BEREC lub innego krajowego organu regulacyjnego.

2. W terminie trzech miesięcy, o którym mowa w ust. 1, Komisja, BEREC i właściwy krajowy organ regulacyjny ściśle współpracują w celu określenia najwłaściwszego i najsukuczniejszego środka w świetle celów ustanowionych w art. 8, biorąc jednocześnie pod uwagę opinie uczestników rynku i konieczność zapewnienia rozwoju spójnej praktyki regulacyjnej.

3. W ciągu sześciu tygodni od rozpoczęcia trzymiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 1, BEREC wydaje większością głosów swoich członków opinię na temat zgłoszenia Komisji, o którym mowa w ust. 1, wskazując, czy uważa, że projektowany środek powinien być zmieniony lub wycofany i przedstawia w tym celu w stosownych przypadkach szczegółowe propozycje. Opinię tę należy uzasadnić i upublicznić.

4. Jeżeli BEREC podziela w swojej opinii wątpliwości Komisji, współpracuje on ściśle z odpowiednim krajowym organem regulacyjnym w celu określenia najwłaściwszego i najskuteczniejszego środka. Przed upływem trzymiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 1, krajowy organ regulacyjny może:

a) zmienić lub wycofać projektowany środek, uwzględniając w jak największym stopniu zgłoszenie Komisji, o którym mowa w ust. 1, oraz opinię i radę BEREC;

b) utrzymać swój projektowany środek.

5. Jeżeli BEREC nie podziela poważnych wątpliwości Komisji lub nie wyda opinii, lub jeśli krajowy organ regulacyjny zmieni lub utrzyma swój projektowany środek zgodnie z ust. 4, w ciągu jednego miesiąca od upływu trzymiesięcznego okresu, o którym mowa w ust. 1, oraz przy uwzględnieniu w jak największym stopniu opinii BEREC, jeżeli została ona wydana, Komisja może:

a) wydać zalecenie zobowiązujące właściwy krajowy organ regulacyjny do zmienienia lub wycofania projektowanego środka, włącznie z przedstawieniem konkretnych propozycji w tym zakresie, i zawierające uzasadnienie wydania tego zalecenia, w szczególności jeżeli BEREC nie podziela poważnych wątpliwości Komisji;

b) podjąć decyzję o wycofaniu zastrzeżeń zgłoszonych zgodnie z ust. 1.

6. W ciągu jednego miesiąca od wydania przez Komisję zalecenia na mocy ust. 5 lit. a) lub wycofania zastrzeżeń zgodnie z ust. 5 lit. b) właściwy krajowy organ regulacyjny powiadamia Komisję i BEREC o przyjęciu ostatecznego środka.

Okres ten można wydłużyć, tak aby umożliwić krajowemu organowi regulacyjnemu wszczęcie konsultacji publicznych zgodnie z art. 6.

7. Jeżeli krajowy organ regulacyjny postanawia nie zmieniać lub też nie wycofywać projektowanego środka na podstawie zalecenia wydanego zgodnie z ust. 5 lit. a), przedstawia on umotywowane uzasadnienie.

8. Krajowy organ regulacyjny może wycofać proponowany wniosek dotyczący projektowanego środka na każdym etapie procedury.

Artykuł 7b

Przepisy wykonawcze

1. Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych i konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi, a także po uwzględnieniu w jak największym stopniu opinii BEREC, Komisja może przyjąć zalecenia lub wytyczne w odniesieniu do art. 7, w których określa formę, treść i stopień szczegółowości powiadomień wymaganych zgodnie z art. 7 ust. 3, okoliczności, w których powiadomienia nie będą wymagane, oraz sposób obliczania terminów.

2. Środki, o których mowa w ust. 1, przyjmuje się zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 22 ust. 2.;

8) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„O ile art. 9 nie stanowi inaczej w odniesieniu do częstotliwości radiowych, państwa członkowskie w jak największym stopniu uwzględniają zalety zapewnienia neutralności technologicznej regulacji i zapewniają, aby przy wykonywaniu zadań regulacyjnych określonych w niniejszej dyrektywie i w dyrektywach szczegółowych, w szczególności związanych z zapewnieniem skutecznej konkurencji, krajowe organy regulacyjne postępowały tak samo.”;

b) w ust. 2 lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) zapewniając, aby użytkownicy, w tym użytkownicy niepełnosprawni, starsi użytkownicy i użytkownicy o szczególnych potrzebach społecznych, czerpali maksymalne korzyści z różnorodności, ceny i jakości usług;

b) zapewniając, aby nie było zakłóceń lub ograniczeń konkurencji w sektorze łączności elektronicznej, w tym w dziedzinie transmisji treści”;

c) w ust. 2 skreśla się lit. c);

d) w ust. 3 skreśla się lit. c);

e) w ust. 3 lit. d) otrzymuje brzmienie:

„d) współpracując z Komisją i z BEREC, tak, aby zapewnić rozwój spójnych praktyk regulacyjnych i spójnego stosowania niniejszej dyrektywy oraz dyrektyw szczegółowych.”;

f) w ust. 4 lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) uwzględniając potrzeby określonych grup społecznych, w szczególności użytkowników niepełnosprawnych, użytkowników starszych oraz użytkowników o szczególnych potrzebach społecznych”;

g) w ust. 4 dodaje się literę w brzmieniu:

„g) wspierając zdolność użytkowników do dostępu do informacji oraz ich rozpowszechniania lub korzystania z dowolnych aplikacji i usług;”;

h) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. W dążeniu do osiągnięcia założeń polityki, o których mowa w ust. 2, 3 i 4, krajowe organy regulacyjne stosują obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne zasady regulacyjne, w tym celu między innymi:

a) promując przewidywalność regulacyjną poprzez zapewnienie spójnego podejścia regulacyjnego w kolejnych okresach przeglądu;

b) zapewniając, aby w podobnych okolicznościach nie występowała dyskryminacja w traktowaniu przedsiębiorstw udostępniających sieci i usługi łączności elektronicznej;

c) chroniąc konkurencję z korzyścią dla konsumentów oraz promując w odpowiednich przypadkach konkurencję opartą na infrastrukturze;

d) promując efektywne inwestycje i innowacje w zakresie nowej i rozszerzonej infrastruktury, w tym poprzez zagwarantowanie, że każdy przypadek obowiązku udzielenia dostępu uwzględnia ryzyko, jakie ponoszą inwestujące przedsiębiorstwa, oraz poprzez zezwolenie, aby różne porozumienia o współpracy między inwestorami a stronami zwracającymi się o dostęp stanowiły dywersyfikację ryzyka inwestycyjnego przy zapewnieniu utrzymania konkurencji na rynku i zasady niedyskryminacji;

e) w należyтым stopniu uwzględniając warunki związane z konkurencją i konsumentami, które występują w różnych obszarach geograficznych na terytorium danego państwa członkowskiego;

f) nakładając *ex ante* obowiązki regulacyjne tylko w przypadku braku skutecznej i zrównoważonej konkurencji, a także łagodząc lub znosząc takie obowiązki, kiedy tylko spełniony jest ten warunek.”;

9) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 8a

Planowanie strategiczne i koordynacja polityki w zakresie widma radiowego

1. Państwa członkowskie współpracują ze sobą oraz z Komisją w planowaniu strategicznym, koordynacji i harmonizacji wykorzystania widma radiowego we Wspólnocie Europejskiej. W tym celu biorą pod uwagę między innymi

aspekty ekonomiczne, bezpieczeństwo, zdrowie, interes ogólny, wolność wypowiedzi, aspekty kulturalne, naukowe, społeczne i techniczne polityk UE, jak również różne interesy społeczności użytkowników widma radiowego, mając na celu optymalizację wykorzystania widma radiowego oraz unikanie szkodliwych zakłóceń.

2. Państwa członkowskie współpracują ze sobą oraz z Komisją w zakresie promowania koordynacji podejść do polityki widma radiowego we Wspólnocie Europejskiej oraz, w stosownych przypadkach, zharmonizowanych warunków w odniesieniu do dostępności i efektywnego wykorzystania widma radiowego, koniecznego do ustanowienia i funkcjonowania rynku wewnętrznego łączności elektronicznej.

3. Komisja, w jak największym stopniu uwzględniając opinię Zespołu ds. Polityki Spektrum Radiowego (RSPG) ustanowionego na mocy decyzji Komisji 2002/622/WE z dnia 26 lipca 2002 r. ustanawiającej Zespół ds. Polityki Spektrum Radiowego (*), może przedkładać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wnioski prawodawcze dotyczące ustanowienia wieloletnich programów dotyczących polityki w zakresie widma radiowego. Takie programy określają kierunki i cele polityki w zakresie planowania strategicznego, koordynacji i harmonizacji wykorzystania widma radiowego zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych.

4. Jeżeli jest to konieczne do zapewnienia skutecznej koordynacji interesów Wspólnoty Europejskiej w organizacjach międzynarodowych zajmujących się zagadnieniami widma radiowego, Komisja – w jak największym stopniu uwzględniając opinię RSPG – może przedstawić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie wspólne cele polityczne.

(*) Dz.U. L 198 z 27.7.2002, s. 49.”;

10) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Zarządzanie częstotliwościami radiowymi do celów świadczenia usług łączności elektronicznej

1. W należyтым stopniu uwzględniając fakt, że częstotliwości radiowe są dobrem publicznym, które ma istotną wartość społeczną, kulturalną i ekonomiczną, państwa członkowskie zapewniają efektywne zarządzanie częstotliwościami radiowymi do celów świadczenia usług łączności elektronicznej na ich terytorium zgodnie z art. 8 i 8a. Zapewniają także, aby przydział widma na użytek usług łączności elektronicznej i wydawanie zezwoleń ogólnych lub indywidualnych praw do użytkowania takich częstotliwości radiowych przez właściwe organy krajowe odbywały się według obiektywnych, przejrzystych, niedyskryminacyjnych i proporcjonalnych kryteriów.

Stosując ten artykuł, państwa członkowskie przestrzegają odpowiednich umów międzynarodowych, w tym regulacji radiowych ITU, oraz mogą brać pod uwagę względy polityki publicznej.

2. Państwa członkowskie wspierają proces harmonizacji użytkowania częstotliwości radiowych w obrębie Wspólnoty, mając na uwadze potrzebę ich efektywnego i wydajnego wykorzystania oraz osiągnięcie takich korzyści dla konsumentów, jak ekonomia skali i interoperacyjność usług. W procesie tym postępują one zgodnie z art. 8a i decyzją nr 676/2002/WE (decyzja o spektrum radiowym).

3. O ile przepisy akapitu drugiego nie stanowią inaczej, państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie rodzaje technologii wykorzystywane w usługach łączności elektronicznej mogły być stosowane w pasmach częstotliwości radiowych, uznanych w krajowym planie przeznaczenia częstotliwości za dostępne dla usług łączności elektronicznej zgodnie z prawem wspólnotowym.

Państwa członkowskie mogą jednak ustanowić proporcjonalne i niedyskryminacyjne ograniczenia określonych rodzajów użytkowanych sieci radiowych lub technologii dostępu bezprzewodowego wykorzystywanych w usługach łączności elektronicznej, w przypadku gdy jest to uzasadnione koniecznością:

- a) uniknięcia szkodliwych zakłóceń;
- b) ochrony zdrowia publicznego przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych;
- c) zapewnienia jakości technicznej usługi;
- d) zapewnienia jak najszerszego współużytkowania częstotliwości radiowych;
- e) zagwarantowania efektywnego wykorzystania widma; lub
- f) zapewnienia realizacji celu leżącego w interesie ogólnym zgodnie z ust. 4.

4. O ile przepisy akapitu drugiego nie stanowią inaczej, państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie rodzaje usług łączności elektronicznej mogły być stosowane w pasmach częstotliwości radiowych, uznanych w krajowym planie przeznaczenia częstotliwości za dostępne dla usług łączności elektronicznej zgodnie z prawem wspólnotowym. Państwa członkowskie mogą jednak ustanowić proporcjonalne i niedyskryminacyjne ograniczenia rodzajów świadczonych usług łączności elektronicznej, w tym w razie konieczności w celu spełnienia wymogu ustanowionego w regulacjach radiowych ITU.

Środki, które wymagają świadczenia usług w określonym paśmie dostępnym dla usług łączności elektronicznej, są uzasadnione koniecznością realizacji celu leżącego w interesie ogólnym określonego przez państwo członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym, w szczególności takiego jak:

- a) bezpieczeństwo życia;
- b) wspieranie spójności społecznej, regionalnej lub terytorialnej;

- c) unikanie nieefektywnego wykorzystywania częstotliwości radiowych; lub
- d) promowanie różnorodności kulturowej i językowej oraz pluralizmu mediów, na przykład poprzez świadczenie nadawczych usług radiowych i telewizyjnych.

Środek, który zakazuje świadczenia jakiegokolwiek innej usługi łączności elektronicznej w określonym paśmie można zastosować wyłącznie w przypadku gdy jest to uzasadnione koniecznością ochrony usług związanych z bezpieczeństwem życia. Państwa członkowskie mogą również w drodze wyjątku rozszerzyć zakres takiego środka, aby zrealizować inne cele leżące w interesie ogólnym określone przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym.

5. Państwa członkowskie dokonują regularnego przeglądu konieczności ograniczeń, o których mowa w ust. 3 i 4, oraz podają do wiadomości publicznej wyniki takich przeglądów.

6. ust. 3 i 4 mają zastosowanie do widma przydzielonego na użytek usług łączności elektronicznej, zezwoleń ogólnych oraz indywidualnych praw do użytkowania częstotliwości radiowych przyznanych po dniu 25 maja 2011 r.

Przydział widma, zezwolenia ogólne oraz indywidualne prawa do użytkowania, które obowiązywały przed dniem 25 maja 2011 r., podlegają art. 9a.

7. Bez uszczerbku dla przepisów dyrektyw szczegółowych państwa członkowskie mogą – uwzględniając określone warunki krajowe – ustanowić zasady zapobiegania przetrzymywaniu widma, zwłaszcza przez wyznaczenie ścisłych terminów na skuteczne wykorzystanie przez posiadaczy przyznanych im praw oraz przez stosowanie kar, w tym sankcji finansowych lub cofnięcie praw do użytkowania w razie nieprzestrzegania tych terminów. Zasady te są ustalone i stosowane w sposób proporcjonalny, niedyskryminacyjny i przejrzysty.”;

11) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 9a

Przegląd ograniczeń istniejących praw

1. Przez okres pięciu lat począwszy od dnia 25 maja 2011 r. państwa członkowskie mogą zezwolić posiadaczom praw do użytkowania częstotliwości radiowych, które zostały przyznane przed tą datą i które pozostaną ważne przez okres nie krótszy niż pięć lat od tej daty, na złożenie wniosku do właściwego organu krajowego o ponowną ocenę ograniczeń ich praw zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4.

Przed przyjęciem decyzji właściwy organ krajowy powiadamia posiadacza praw o ocenie ograniczeń, wskazując zakres praw po ponownej ocenie i zapewniając przy tym odpowiednią ilość czasu na wycofanie wniosku.

Jeżeli posiadacz prawa wycofa swój wniosek, jego prawa zostaną niezmienione do chwili ich wygaśnięcia lub do końca okresu pięciu lat, w zależności od tego, który termin jest krótszy.

2. Po upływie pięcioletniego okresu, o którym mowa w ust. 1, państwa członkowskie podejmują wszelkie właściwe środki w celu zapewnienia stosowania art. 9 ust. 3 i 4 w stosunku do wszystkich pozostałych zezwoleń ogólnych lub indywidualnych praw do użytkowania oraz przydziałów widma na użytek usług łączności elektronicznej, które istniały w dniu 25 maja 2011 r..

3. Stosując przepisy niniejszego artykułu, państwa członkowskie podejmują właściwe środki w celu wspierania uczciwej konkurencji.

4. Środki przyjęte w ramach stosowania niniejszego artykułu nie oznaczają przyznania nowych praw do użytkowania, a zatem nie podlegają odpowiednim przepisom art. 5 ust. 2 dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach).

Artykuł 9b

Przekazanie lub dzierżawa indywidualnych praw do użytkowania częstotliwości radiowych

1. Państwa członkowskie zapewniają, że przedsiębiorstwa mogą zgodnie z warunkami dotyczącymi praw do użytkowania częstotliwości radiowych oraz zgodnie z procedurami krajowymi przekazywać lub wydzierżawiać innym przedsiębiorstwom indywidualne prawa do użytkowania częstotliwości radiowych w pasmach, co do których jest to przewidziane w ramach środków wykonawczych przyjętych zgodnie z ust. 3.

W przypadku innych pasm państwa członkowskie mogą również ustanowić możliwość przekazania lub dzierżawienia przez przedsiębiorstwa na rzecz innych przedsiębiorstw indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych zgodnie z krajowymi procedurami.

Po przekazaniu lub wydzierżawieniu indywidualnych praw do użytkowania częstotliwości radiowych nadal mają zastosowanie warunki związane z tymi prawami, o ile właściwy organ krajowy nie postanowił inaczej.

Państwa członkowskie mogą również stwierdzić, że przepisy niniejszego ustępu nie mają zastosowania, jeżeli indywidualne prawo przedsiębiorstwa do użytkowania częstotliwości radiowych przyznano początkowo bezpłatnie.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa powiadamiały zgodnie z procedurami krajowymi o zamiarze lub fakcie przekazania praw do użytkowania częstotliwości radiowych właściwe organy krajowe odpowiedzialne za przyznawanie tych praw, a także by taki zamiar lub fakt były podawane do wiadomości publicznej. W przypadku gdy użytkowanie częstotliwości radiowych zostało zharmonizowane poprzez stosowanie decyzji nr 676/2002/WE (decyzja o spektrum radiowym) lub innych środków wspólnotowych, każde takie przekazanie musi spełniać wymogi takiego zharmonizowanego użytkowania.

3. Komisja może przyjąć odpowiednie środki wykonawcze w celu identyfikacji pasm, dla których prawa użytkowania częstotliwości radiowych mogą być przekazywane lub dzierżawione pomiędzy przedsiębiorstwami. Środki te nie obejmują częstotliwości wykorzystywanych do celów nadawczych.

Takie techniczne środki wykonawcze, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.”;

12) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne poddawały kontroli przyznawanie praw do wykorzystania wszystkich krajowych zasobów numeracyjnych oraz zarządzanie krajowym planem numeracyjnym. Państwa członkowskie zapewniają, aby dla wszystkich publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej były udostępniane odpowiednie numery i zakresy numeracyjne. Krajowe organy regulacyjne ustanawiają obiektywne, jawne i niedyskryminacyjne procedury przyznawania praw do wykorzystania krajowych zasobów numeracyjnych.

2. Krajowe organy regulacyjne zapewniają, aby krajowe plany i procedury numeracyjne były stosowane w sposób gwarantujący równe traktowanie wszystkich dostawców publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej. W szczególności państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa, którym przyznano prawo do wykorzystania danego zakresu numerów, nie dyskryminowały innych dostawców usług łączności elektronicznej w odniesieniu do ciągów numerów używanych przy zapewnianiu dostępu do ich usług.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Państwa członkowskie wspierają proces harmonizacji określonych numerów lub zakresów numeracyjnych w obrębie Wspólnoty w przypadku gdy sprzyja to zarówno funkcjonowaniu rynku wewnętrznego, jak i rozwojowi usług ogólnoeuropejskich. Komisja może podjąć w tej sprawie odpowiednie techniczne środki wykonawcze.

Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.”;

13) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 akapit drugi tiret pierwsze otrzymuje brzmienie:

„— działa na podstawie prostych, skutecznych, przejrzystych i ogólnodostępnych procedur, stosowanych bez dyskryminacji i bez zwłoki, przy czym w każdym przypadku – z wyjątkiem przypadków pozbawienia praw – podejmuje decyzję w terminie sześciu miesięcy od daty wpływnia wniosku, oraz”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Państwa członkowskie zapewniają, aby w przypadku gdy władze państwowe lub lokalne zachowują prawo własności lub kontrolę nad przedsiębiorstwami eksploatującymi publiczne sieci łączności elektronicznej lub publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej, istniał skuteczny i strukturalny rozdział funkcji polegającej na przyznawaniu praw, o których mowa w ust. 1, od działalności związanych z wykonywaniem prawa własności lub kontroli.”;

14) art. 12 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 12

Kolokacja oraz współużytkowanie elementów sieci i urządzeń towarzyszących przez podmioty udostępniające sieci łączności elektronicznej

1. W przypadku gdy na podstawie przepisów prawa krajowego przedsiębiorstwo udostępniające sieci łączności elektronicznej ma prawo instalowania urządzeń na, nad lub pod własnością publiczną lub prywatną, lub jeżeli może ono korzystać z procedury wywłaszczenia lub z użytkowania nieruchomości, krajowe organy regulacyjne, uwzględniając w pełni zasadę proporcjonalności, mogą narzucić współużytkowanie tych urządzeń lub tej nieruchomości, w tym budynków, wejść do budynków, okablowania budynków, masztów, anten, wież i innych konstrukcji nośnych, kanałów, przewodów, studzienek, szafek.

2. Państwa członkowskie mogą wymagać, aby posiadacze praw, o których mowa w ust. 1, współużytkowali urządzenia lub nieruchomości (łącznie z fizyczną kolokacją), lub podjęli środki ułatwiające koordynację robót publicznych w celu ochrony środowiska, zdrowia publicznego, bezpieczeństwa publicznego lub w celu realizacji założeń planowania przestrzennego i wyłącznie po upływie odpowiedniego terminu wyznaczonego na przeprowadzenie konsultacji społecznych, podczas których wszystkie zainteresowane strony mogą przedstawić swoje stanowisko. Takie współużytkowanie lub działania koordynacyjne mogą wiązać się z ustanowieniem zasad dotyczących podziału kosztów współużytkowania urządzeń lub nieruchomości.

3. Państwa członkowskie gwarantują, że organy krajowe, po odpowiednim okresie konsultacji publicznych, w czasie którego wszystkim zainteresowanym stronom daje się możliwość przedstawienia swoich stanowisk, są również uprawnione do nałożenia obowiązku związanego z udostępnianiem okablowania wewnątrz budynków lub okablowania na odcinku do pierwszego punktu koncentracji lub dystrybucji, jeżeli znajduje się on poza budynkiem, na posiadacza praw, o których mowa w ust. 1, lub na właściciela takiego okablowania, jeżeli jest to uzasadnione na tej podstawie, że powielanie takiej infrastruktury byłoby niewydajne ekonomicznie lub fizycznie niewykonalne. Tego typu ustalenia dotyczące współużytkowania lub koordynacji mogą obejmować przepisy dotyczące rozkładania kosztów współużytkowania urządzeń lub nieruchomości dostosowane w razie potrzeby do stopnia ryzyka.

4. Państwa członkowskie zapewniają, że właściwe organy krajowe mogą zwracać się do przedsiębiorstw o dostarczanie koniecznych informacji umożliwiających tym organom wraz z krajowymi organami regulacyjnymi ustanowienie szczegółowego wykazu rodzaju, dostępności i lokalizacji urządzeń, o których mowa w ust. 1, oraz udostępnienia go zainteresowanym stronom.

5. Środki podjęte przez krajowy organ regulacyjny zgodnie z niniejszym artykułem są obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne. W razie potrzeby realizację tych środków koordynują organy lokalne.”;

15) dodaje się rozdział w brzmieniu:

„ROZDZIAŁ III a

BEZPIECZEŃSTWO I INTEGRALNOŚĆ SIECI I USŁUG

Artykuł 13a

Bezpieczeństwo i integralność

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej podejmowały właściwe środki techniczne i organizacyjne w razie wystąpienia zagrożenia dla bezpieczeństwa sieci lub usług. Środki te zapewniają poziom bezpieczeństwa proporcjonalny do istniejącego ryzyka z uwzględnieniem aktualnego stanu wiedzy i technologii. W szczególności należy podjąć środki zapobiegające wpływowi i minimalizujące wpływ, jaki na użytkowników i wzajemnie połączone sieci mogą mieć przypadki stwarzające zagrożenie bezpieczeństwa.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności stosowały wszelkie właściwe środki w celu zapewnienia integralności swoich sieci, a tym samym zapewniały ciągłość świadczenia usług za pośrednictwem tych sieci.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby przedsiębiorstwa udostępniające publiczne sieci łączności lub świadczące publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej powiadamiały właściwy krajowy organ regulacyjny o każdym naruszeniu bezpieczeństwa lub utracie integralności, które miały znaczący wpływ na sieci lub usługi.

W stosownych przypadkach dany krajowy organ regulacyjny informuje krajowe organy regulacyjne innych państw członkowskich oraz Europejską Agencję ds. Bezpieczeństwa Sieci i Informacji (ENISA). W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny uzna, że ujawnienie takiego naruszenia leży w interesie ogólnym, może podać tę informację do wiadomości publicznej lub nałożyć taki obowiązek na przedsiębiorstwa.

Raz w roku krajowy organ regulacyjny przekazuje Komisji i ENISA sprawozdanie podsumowujące otrzymane zgłoszenia i działania podjęte zgodnie z niniejszym ustępem.

4. Komisja, w jak największym stopniu uwzględniając opinię ENISA, może przyjąć właściwe techniczne środki wykonawcze mające na celu harmonizację środków, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, w tym środki określające okoliczności, format i procedury stosowane w odniesieniu do wymogów dotyczących zgłoszenia. Te techniczne środki wykonawcze opierają się w jak najszerszym zakresie na normach europejskich i międzynarodowych i nie uniemożliwiają państwom członkowskim przyjmowania dodatkowych wymogów służących osiągnięciu celów określonych w ust. 1 i 2.

Takie środki wykonawcze, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.

Artykuł 13b

Wdrożenie i egzekwowanie

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w celu wdrożenia art. 13a właściwe krajowe organy regulacyjne były uprawnione do wydawania wiążących instrukcji, w tym instrukcji na temat ograniczeń czasowych dotyczących wdrożenia, przedsiębiorstwom udostępniającym publiczne sieci łączności lub świadczącym publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby właściwe krajowe organy regulacyjne były uprawnione do wymagania od przedsiębiorstw udostępniających publiczne sieci łączności lub świadczących publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej:

- a) dostarczania informacji potrzebnych do oceny bezpieczeństwa i integralności ich usług i sieci, w tym dokumentów dotyczących polityki bezpieczeństwa; oraz
- b) poddania się audytowi bezpieczeństwa przeprowadzanemu przez wykwalifikowany niezależny podmiot lub właściwy organ krajowy i udostępnienia krajowemu organowi regulacyjnemu wyników takiego audytu. Koszty audytu ponosi przedsiębiorstwo.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne posiadały wszelkie uprawnienia niezbędne do badania przypadków nieprzestrzegania wymogów oraz jego wpływu na bezpieczeństwo i integralność sieci.

4. Niniejsze przepisy pozostają bez uszczerbku dla art. 3 niniejszej dyrektywy.”;

16) w art. 14 ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli przedsiębiorstwo posiada znaczącą pozycję na określonym rynku (pierwszy rynek), można także uznać, że posiada ono również znaczącą pozycję na rynku blisko z tym rynkiem związanym (drugi rynek), w przypadku gdy powiązania między obydwoma rynkami pozwalają na przeniesienie pozycji rynkowej z pierwszego rynku na drugi rynek, tym samym zwiększając pozycję rynkową danego przedsiębiorstwa. Dlatego też zgodnie z art. 9, 10, 11 i 13 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) na drugim rynku można zastosować środki naprawcze, które mają na celu unieemożliwienie takiego przeniesienia, a jeżeli środki takie okażą się niewystarczające, można nałożyć środki naprawcze zgodnie z art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej).”;

17) w art. 15 wprowadza się następujące zmiany:

- a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Procedura określania i definiowania rynków”;

- b) w ust. 1 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„1. Po przeprowadzeniu konsultacji publicznych, w tym konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi, a także po uwzględnieniu w jak największym stopniu opinii BEREC, Komisja, zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 22 ust. 2, przyjmuje zalecenie w sprawie odnośnych rynków produktów i usług (zalecenie). Zalecenie określa te rynki produktów i usług sektora łączności elektronicznej, których cechy mogą uzasadnić nałożenie wymogów regulacyjnych określonych w dyrektywach szczegółowych, bez uszczerbku dla rynków, które mogą być zdefiniowane w szczególnych przypadkach na podstawie przepisów prawa konkurencji. Komisja definiuje rynki zgodnie z zasadami prawa konkurencji.”;

- c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Uwzględniając w jak największym stopniu treść zalecenia oraz wytycznych, krajowe organy regulacyjne definiują – zgodnie z zasadami prawa konkurencji – odnośne rynki stosownie do okoliczności krajowych, a w szczególności odnośne rynki geograficzne na swoim terytorium. Krajowe organy regulacyjne postępują zgodnie z procedurami, o których mowa w art. 6 i 7, zanim zdefiniują rynki różne od tych, które zdefiniowano w zaleceniu.”;

- d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Po przeprowadzeniu konsultacji, w tym konsultacji z krajowymi organami regulacyjnymi, Komisja – w jak największym stopniu uwzględniając opinię BEREC, może przyjmując decyzję określającą rynki ponadnarodowe, działając zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.”;

18) w art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę odnośnych rynków, biorąc pod uwagę rynki określone w zaleceniu oraz w jak największym stopniu uwzględniając treść wytycznych. Państwa członkowskie zapewniają, aby taka analiza została przeprowadzona w miarę potrzeby we współpracy z krajowymi organami odpowiedzialnymi za ochronę konkurencji.

2. W przypadku gdy na podstawie przepisów ust. 3 lub 4 niniejszego artykułu, art. 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) lub art. 8 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) krajowy organ regulacyjny zobowiązany jest podjąć decyzję w sprawie nałożenia, utrzymania, zmiany lub uchylecia obowiązków w odniesieniu do przedsiębiorstw, stwierdza on na podstawie dokonanej analizy rynku, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, czy na odnośnym rynku występuje skuteczna konkurencja.”;

b) ust. 4, 5 i 6 otrzymują brzmienie:

„4. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny ustali, że na odnośnym rynku nie występuje skuteczna konkurencja, wskazuje on przedsiębiorstwa, które samodzielnie lub wspólnie z innymi posiadają znaczącą pozycję na tym rynku, zgodnie z art. 14. Krajowy organ regulacyjny nakłada na takie przedsiębiorstwa odpowiednie szczególne wymogi regulacyjne, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, lub utrzymuje lub zmienia już istniejące wymogi.

5. W przypadku rynków ponadnarodowych określonych w decyzji, o której mowa w art. 15 ust. 4, dane krajowe organy regulacyjne wspólnie przeprowadzają analizę rynku, mając przede wszystkim na uwadze treść wytycznych, a następnie, działając wspólnie, podejmują decyzję dotyczącą nałożenia, utrzymania, zmiany lub uchylecia wymogów regulacyjnych, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

6. Środki podjęte zgodnie z przepisami ust. 3 i 4 podlegają procedurom, o których mowa w art. 6 i 7. Krajowe organy regulacyjne przeprowadzają analizę odnośnego rynku i powiadamiają o odpowiednim proponowanym środku zgodnie z art. 7:

a) w terminie trzech lat od przyjęcia poprzedniego środka dotyczącego tego rynku. Jednak w drodze wyjątku termin ten może być wydłużony maksymalnie o trzy dodatkowe lata, w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny powiadomił Komisję o uzasadnionej propozycji jego przedłużenia, a Komisja w ciągu jednego miesiąca od otrzymania powiadomienia nie wyraziła sprzeciwu;

b) w przypadku rynków niezgłoszonych wcześniej Komisji – w terminie dwóch lat od przyjęcia zmienionego zalecenia w sprawie odnośnych rynków; lub

c) w przypadku państw członkowskich, które niedawno przystąpiły do Unii – w terminie dwóch lat od ich przystąpienia.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„7. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny w terminie określonym w art. 16 ust. 6 nie zakończył analizy odnośnego rynku określonego w zaleceniu, BEREC pomaga mu, na wniosek, zakończyć analizę konkretnego rynku i szczególnych obowiązków, które mają zostać nałożone. Po uzyskaniu takiej pomocy krajowy organ regulacyjny, którego to dotyczy, powiadamia Komisję o proponowanym środku w terminie sześciu miesięcy, zgodnie z art. 7.”;

19) w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 zdanie pierwsze słowa „normy” zastępuje się słowami „normy nieobowiązkowe”;

b) ust. 2 akapit trzeci otrzymuje brzmienie:

„W przypadku braku takich norm lub specyfikacji, państwa członkowskie zachęcają do wdrożenia międzynarodowych norm lub zaleceń przyjętych przez Międzynarodową Unię Telekomunikacyjną (ITU), Europejską Organizację Poczty i Telekomunikacji (CEPT), Międzynarodową Organizację Normalizacyjną (ISO) lub Międzynarodową Komisję Elektrotechniczną (IEC).”;

c) ust. 4 i 5 otrzymują brzmienie:

„4. W przypadku gdy Komisja zamierza wprowadzić obowiązek wdrożenia niektórych norm lub specyfikacji, publikuje odpowiednią informację w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej oraz wzywa wszystkie zainteresowane strony do publicznego wypowiedzenia się w tej sprawie. Komisja podejmuje odpowiednie środki wykonawcze oraz wprowadza obowiązek wdrożenia odpowiednich norm, zamieszczając odesłanie do nich, jako norm obowiązkowych w liście norm lub specyfikacji opublikowanej w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej.

5. W przypadku gdy Komisja uzna, że normy lub specyfikacje, o których mowa w ust. 1, nie przyczyniają się już dłużej do harmonizacji świadczonych usług łączności elektronicznej, albo że nie odpowiadają już potrzebom konsumentów lub utrudniają postęp technologiczny, usuwa je z listy norm lub specyfikacji, o której mowa w ust. 1, działając zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 22 ust. 2.”;

d) w ust. 6 słowa „usunie je z listy norm lub specyfikacji, o których mowa w ust. 1, działając zgodnie z procedurą określoną w art. 22 ust. 3” zastępuje się słowami „podejmuje właściwe środki wykonawcze i usuwa te normy lub specyfikacje z listy norm lub specyfikacji, o której mowa w ust. 1.”;

e) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„6a. Środki wykonawcze mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, o których mowa w ust. 4 i 6, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.”;

20) w art. 18 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się lit. c) w brzmieniu:

„c) podmioty świadczące usługi i dostarczające urządzenia telewizji cyfrowej – do współpracy przy świadczeniu interoperacyjnych usług telewizyjnych dla niepełnosprawnych użytkowników końcowych.”;

b) skreśla się ust. 3;

21) Artykuł 19 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 19

Procedury harmonizacji

1. Bez uszczerbku dla art. 9 niniejszej dyrektywy oraz art. 6 i 8 dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach), w przypadku gdy Komisja stwierdzi, że rozbieżności we wdrażaniu przez krajowe organy regulacyjne zadań regulacyjnych określonych w niniejszej dyrektywie i w dyrektywach szczegółowych mogą stwarzać przeszkody w tworzeniu rynku wewnętrznego, może ona wydać zalecenie lub decyzję co do zharmonizowanego stosowania przepisów niniejszej dyrektywy i dyrektyw szczegółowych w celu przyspieszenia realizacji celów określonych w art. 8, w jak największym stopniu uwzględniając opinię BEREC.

2. Wydając zalecenie zgodnie z ust. 1, Komisja działa zgodnie z procedurą doradczą, o której mowa w art. 22 ust. 2.

Państwa członkowskie zapewniają, aby krajowe organy regulacyjne w jak największym stopniu uwzględniły te zalecenia przy wypełnianiu swoich zadań. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny postanowi nie stosować się do danego zalecenia, informuje o tym Komisję, uzasadniając swoje stanowisko.

3. Decyzje przyjęte zgodnie z ust. 1 mogą zawierać jedynie określenie zharmonizowanego lub skoordynowanego podejścia w celu rozwiązania następujących kwestii:

a) niespójnego wdrażania przez krajowe organy regulacyjne ogólnych podejść regulacyjnych dotyczących regulacji rynków łączności elektronicznej przy zastosowaniu art. 15 i 16, jeżeli tworzy to barierę dla rynku wewnętrznego; decyzje takie nie odnoszą się do szczegółowych powiadomień wydawanych przez krajowe organy regulacyjne zgodnie z art. 7a;

W takim przypadku Komisja przedstawia projekt decyzji jedynie:

— co najmniej po dwóch latach od przyjęcia swojego zalecenia dotyczącego tej samej kwestii, oraz

— przy uwzględnieniu w jak największym stopniu opinii BEREC w tej sprawie na temat przyjęcia takiej decyzji, którą to opinię BEREC dostarcza w okresie trzech miesięcy od wystąpienia o nią przez Komisję;

b) numerowania, w tym zakresów numerów, przenoszenia numerów i identyfikatorów, systemów translacji numerów i adresów oraz dostępu do służb ratowniczych pod numerem 112.

4. Decyzja, o której mowa w ust. 1, mająca na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy poprzez jej uzupełnienie, jest przyjmowana zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 22 ust. 3.

5. BEREC może z własnej inicjatywy doradzić Komisji, czy należy przyjąć środki zgodnie z ust. 1.”;

22) art. 20 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Jeżeli w związku z istniejącymi obowiązkami wynikającymi z niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych dojdzie do sporu między przedsiębiorstwami udostępniającymi sieci lub usługi łączności elektronicznej w państwie członkowskim lub do sporu między takimi przedsiębiorstwami a innymi przedsiębiorstwami w państwie członkowskim korzystającymi z obowiązku zapewnienia dostępu lub wzajemnych połączeń wynikającego z niniejszej dyrektywy lub z dyrektyw szczegółowych, krajowy organ regulacyjny na wniosek którejkolwiek ze stron i bez uszczerbku dla przepisów ust. 2 wydaje wiążącą decyzję celem rozstrzygnięcia sporu w jak najkrótszym terminie, a w każdym razie w terminie nieprzekraczającym czterech miesięcy, chyba że zachodzą wyjątkowe okoliczności. Dane państwo członkowskie wymaga, aby wszystkie strony sporu w pełni współpracowały z krajowym organem regulacyjnym.”;

23) art. 21 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 21

Rozstrzyganie sporów transgranicznych

1. W przypadku sporu transgranicznego powstałego w związku ze stosowaniem niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych pomiędzy stronami w różnych państwach członkowskich i w przypadku gdy rozstrzygnięcie sporu należy do właściwości krajowych organów regulacyjnych więcej niż jednego państwa członkowskiego, stosuje się przepisy ust. 2, 3 i 4.

2. Każda ze stron może przekazać spór danemu krajowemu organowi regulacyjnemu. Właściwe krajowe organy regulacyjne koordynują swoje wysiłki i posiadają prawo do konsultacji z BEREC w celu zgodnego rozstrzygnięcia sporu, zgodnie z celami określonymi w art. 8.

Wszelkie obowiązki nałożone przez krajowe organy regulacyjne na przedsiębiorstwa w ramach rozstrzygnięcia sporu są zgodne z niniejszą dyrektywą i dyrektywami szczegółowymi.

Każdy krajowy organ regulacyjny właściwy do rozstrzygnięcia takich sporów może zwrócić się do BEREC o przyjęcie opinii w odniesieniu do działań, które należy podjąć zgodnie z przepisami dyrektywy ramowej lub dyrektyw szczegółowych w celu rozstrzygnięcia sporu.

W przypadku gdy zwrócono się do BEREC z takim wnioskiem, każdy krajowy organ regulacyjny właściwy do rozstrzygnięcia któregośkolwiek z aspektów sporu czeka z podjęciem działań rozstrzygających spór na opinię BEREC. Nie stoi to na przeszkodzie przyjęciu przez krajowe organy regulacyjne w razie potrzeby środków pilnych.

Wszelkie obowiązki nałożone na przedsiębiorstwo przez krajowy organ regulacyjny w ramach rozstrzygnięcia sporu muszą być zgodne z przepisami niniejszej dyrektywy lub dyrektyw szczegółowych i w jak największym stopniu uwzględniają opinię przyjętą przez BEREC.

3. Państwa członkowskie mogą przyjąć przepisy umożliwiające właściwym krajowym organom regulacyjnym wspólne odstępianie od rozstrzygnięcia sporu, w przypadku gdy inne mechanizmy, w tym mediacja, mogące lepiej i w odpowiednim czasie przyczynić się do rozstrzygnięcia sporu, zgodnie z przepisami art. 8.

Niewłocznie informują one strony. Jeżeli po upływie czterech miesięcy spór nie jest rozstrzygnięty, a strona domagająca się odszkodowania nie wszczęła postępowania przed sądem oraz jeżeli żadna ze stron nie wystąpi z takim wnioskiem, krajowe organy regulacyjne koordynują swoje wysiłki celem rozstrzygnięcia sporu, zgodnie z przepisami art. 8 i w jak największym stopniu uwzględniając opinię przyjętą przez BEREC.

4. Procedura, o której mowa w ust. 2, nie stanowi przeszkody dla żadnej ze stron we wszczęciu postępowania przed sądem.”;

24) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 21a

Sankcje

Państwa członkowskie ustanawiają zasady dotyczące sankcji mających zastosowanie do naruszeń krajowych przepisów przyjętych zgodnie z niniejszą dyrektywą i dyrektywami szczegółowymi oraz zapewniają wykonywanie tych sankcji. Przewidziane sankcje muszą być odpowiednie, skuteczne, proporcjonalne i odstraszające. Państwa członkowskie zgłaszają te przepisy Komisji najpóźniej do dnia 25 maja 2011 r. i niezwłocznie powiadamiają ją o wszelkich późniejszych zmianach, które ich dotyczą.”;

25) w art. 22 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu, stosuje się art. 5a ust. 1–4 oraz art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.”;

b) skreśla się ust. 4;

26) skreśla się art. 27;

27) skreśla się załącznik I;

28) załącznik II otrzymuje brzmienie:

„ZAŁĄCZNIK II

Kryteria, które mają być stosowane przez krajowe organy regulacyjne przy ocenie, czy istnieje wspólna pozycja dominująca zgodnie z art. 14 ust. 2 akapit drugi

Dwa przedsiębiorstwa lub większą ich liczbę można uznać za posiadające wspólnie pozycję dominującą w rozumieniu art. 14, jeżeli – nawet w przypadku braku powiązań strukturalnych lub innych powiązań między nimi – działają one na rynku, który charakteryzuje się brakiem skutecznej konkurencji i na którym żadne przedsiębiorstwo z osobna nie ma znaczącej pozycji rynkowej. Zgodnie z obowiązującym prawem wspólnotowym i orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej o wspólnej pozycji dominującej prawdopodobnie będzie tak w przypadku rynków skoncentrowanych mających pewną liczbę cech, z których w kontekście łączności elektronicznej najważniejsze mogą być następujące:

- niska elastyczność podaży,
- podobne udziały w rynku,
- wysokie prawne lub ekonomiczne bariery dostępu,
- integracja pionowa, której towarzyszy zbiorowa odmowa dostaw,
- brak równoważącej siły nabywczej,
- brak potencjalnej konkurencji.

Powyższa lista ma charakter orientacyjny i nie jest wyczerpująca, kryteria zaś nie muszą być spełniane łącznie. Powyższa lista ma raczej zilustrować rodzaje dowodów, które mogą być użyte na poparcie twierdzeń o istnieniu wspólnej pozycji dominującej.”

Artykuł 2

Zmiany w dyrektywie 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie)

W dyrektywie 2002/19/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) »dostęp« oznacza udostępnianie urządzeń lub usług innemu przedsiębiorstwu na określonych warunkach, na zasadzie wyłączności lub braku wyłączności, na potrzeby świadczenia usług łączności elektronicznej, w tym świadczenia za ich pomocą usług społeczeństwa informacyjnego lub usług nadawania treści. Obejmuje on między innymi: dostęp do elementów sieci i urządzeń towarzyszących, co może się wiązać z podłączeniem urządzeń za pomocą środków stacjonarnych lub niestacjonarnych (w szczególności obejmuje to dostęp do pętli lokalnej oraz urządzeń i usług niezbędnych do obsługi pętli lokalnej); dostęp do infrastruktury fizycznej, w tym budynków, kanałów i masztów; dostęp do odpowiednich systemów oprogramowania, w tym do systemów wsparcia operacyjnego; dostęp do systemów informacyjnych lub baz danych na potrzeby przygotowywania zamówień, dostaw, zamawiania, konserwacji i reklamacji oraz fakturowania; dostęp do translacji numerów lub systemów o równoważnych funkcjach; dostęp do sieci stacjonarnych i ruchomych, w szczególności na potrzeby roamingu; dostęp do systemów warunkowego dostępu na potrzeby usług telewizji cyfrowej oraz dostęp do sieciowych usług wirtualnych.”;

b) lit. e) otrzymuje brzmienie:

„e) »pętla lokalna« oznacza fizyczny obwód łączący punkt zakończenia sieci z przełącznicą albo równorzędnym urządzeniem w stacjonarnej publicznej sieci łączności elektronicznej.”;

2) art. 4 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Operatorzy publicznych sieci łączności mają prawo, a na wniosek innego uprawnionego przedsiębiorstwa zgodny z art. 4 dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach) – obowiązek negocjowania wzajemnych połączeń w celu świadczenia publicznie dostępnych usług łączności elektronicznej, w celu zapewnienia świadczenia usług i ich interoperacyjności w obrębie całej Wspólnoty. Operatorzy zapewniają dostęp i wzajemne połączenia innym przedsiębiorstwom na zasadach i warunkach zgodnych z obowiązkami nałożonymi przez krajowy organ regulacyjny zgodnie z art. 5–8.”;

3) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) ustęp pierwszy otrzymuje brzmienie:

„1. Dla realizacji celów określonych w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), krajowe organy regulacyjne wspierają, a w stosownych przypadkach zapewniają – zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy – odpowiedni dostęp i wzajemne połączenia oraz interoperacyjność usług, wykonując swoje zadania w taki sposób, aby promować wydajność, zrównoważoną konkurencję, efektywne inwestycje i innowacje oraz zapewnić maksymalne korzyści użytkownikom końcowym.”;

(ii) dodaje się literę w brzmieniu:

„ab) w uzasadnionych przypadkach i w niezbędnym zakresie spoczywające na przedsiębiorstwach kontrolujących dostęp do użytkowników końcowych obowiązki świadczenia usług interoperacyjnych.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Obowiązki i warunki nałożone na podstawie ust. 1 są obiektywne, przejrzyste, proporcjonalne i niedyskryminacyjne i są wdrażane zgodnie z procedurami przewidzianymi w art. 6, 7 i 7a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”;

c) skreśla się ust. 3;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„3. W zakresie dostępu i wzajemnych połączeń, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie zapewniają, aby krajowy organ regulacyjny był uprawniony do interweniowania z własnej inicjatywy, w uzasadnionych przypadkach, w celu zapewnienia przestrzegania celów polityki określonych w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej), zgodnie z przepisami niniejszej dyrektywy oraz procedurami, o których mowa w art. 6 i 7, 20 i 21 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”;

4) art. 6 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W związku z rozwojem rynku oraz technologii Komisja może przyjąć środki wykonawcze zmieniające załącznik I. Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14 ust. 3.”;

5) skreśla się art. 7;

6) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 słowa „art. 9–13” zastępuje się słowami „art. 9–13a”;

b) w ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

(i) w akapicie pierwszym wprowadza się następujące zmiany:

— w tiret pierwszym słowa „art. 5 ust. 1 oraz ust. 2 i art. 6” zastępuje się słowami „art. 5 ust. 1 oraz art. 6”,

— w tiret drugim słowa „dyrektywy 97/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 1997 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych oraz ochrony prywatności w sektorze telekomunikacyjnym (*)” zastępuje się słowami „dyrektywy 2002/58/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 12 lipca 2002 r. dotyczącej przetwarzania danych osobowych i ochrony prywatności w sektorze łączności elektronicznej (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (**)

(*) Dz.U. L 24 z 30.1.1998, s. 1.

(**) Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.”;

(ii) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W wyjątkowych okolicznościach, w przypadku gdy krajowy organ regulacyjny zamierza nałożyć na operatorów posiadających znaczącą pozycję na rynku obowiązki w odniesieniu do dostępu lub wzajemnych połączeń innych niż ustanowione w art. 9–13 niniejszej dyrektywy, przedstawia on odpowiedni wniosek Komisji. Komisja uwzględnia w najwyższym stopniu opinię Organu Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) (*). Komisja, działając zgodnie z art. 14 ust. 2, podejmuje decyzję zezwalającą krajowemu organowi regulacyjnemu na podjęcie takich środków lub unieważniająca mu ich podjęcie.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1211/2009 z dnia 25 listopada 2009 r. ustanawiające Organ Europejskich Regulatorów Łączności Elektronicznej (BEREC) i Urząd.”;

7) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne mogą, zgodnie z art. 8, nałożyć obowiązek przejrzystości w odniesieniu do wzajemnych połączeń lub dostępu, wymagając od operatorów podania do publicznej wiadomości określonych informacji, na przykład informacji księgowych, specyfikacji technicznych, danych o sieci, zasad i warunków dostępu i użytkowania, w tym również wszelkich warunków ograniczających dostęp do usług i aplikacji lub korzystanie z nich, jeżeli państwa członkowskie dopuszczają takie warunki zgodnie z prawem wspólnotowym, oraz cen.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Niezależnie od ust. 3, w przypadku gdy operator na mocy art. 12 obciążony jest obowiązkami w zakresie hurtowego dostępu do infrastruktury sieciowej, krajowe organy regulacyjne zapewniają opublikowanie oferty ramowej zawierającej co najmniej elementy określone w załączniku II.”;

c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Komisja może przyjąć niezbędne zmiany w załączniku II w celu dostosowania go do rozwoju rynku i technologii. Środki te, mające na celu zmianę elementów innych niż istotne niniejszej dyrektywy, przyjmowane są zgodnie z procedurą regulacyjną połączoną z kontrolą, o której mowa w art. 14 ust. 3. We wprowadzaniu w życie przepisów niniejszego ustępu Komisję może wspierać BEREC.”;

8) w art. 12 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) przyznania osobom trzecim dostępu do określonych elementów lub urządzeń sieciowych, w tym dostępu do nieaktywnych elementów sieciowych lub uwolnionego dostępu do pętli lokalnej, między innymi w celu umożliwienia selekcji lub preselekcji dostawcy lub oferty odsprzedaży linii abonenckiej;”;

b) w ust. 1 lit. f) otrzymuje brzmienie:

„f) zapewnienia kolokacji lub innych form współużytkowania urządzeń towarzyszących;”;

c) w ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„j) zapewnienia dostępu do usług towarzyszących takich jak usługi identyfikacji, lokalizacji i sygnalizowania obecności.”;

d) w ust. 2 zdanie wprowadzające i lit. a) otrzymują brzmienie:

„2. Przy rozważaniu nałożenia obowiązków, o których mowa w ustępie 1, a zwłaszcza przy ocenianiu, w jaki sposób nałożyć te obowiązki proporcjonalnie do celów określonych w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), biorą one pod uwagę w szczególności następujące elementy:

a) techniczną i ekonomiczną wykonalność użytkowania lub instalacji konkurencyjnych urządzeń, mając na uwadze tempo rozwoju rynku oraz rodzaj danych wzajemnych połączeń lub dostępu, w tym możliwość zastosowania innych rozwiązań dotyczących dostępu do sieci, takich jak dostęp do kanałów;”;

e) w ust. 2 lit. c) i d) otrzymują następujące brzmienie:

„c) wstępną inwestycję właściciela urządzenia, przy uwzględnieniu wszelkich poczynionych inwestycji publicznych i ryzyka związanego z inwestycją;

d) potrzebę ochrony długoterminowej konkurencji, w szczególności konkurencji opartej na infrastrukturze;”;

f) dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Nakładając na operatora obowiązek zapewnienia dostępu zgodnie z przepisami niniejszego artykułu, krajowe organy regulacyjne mogą określić wymogi techniczne lub operacyjne, które podmiot zapewniający ten dostęp lub podmioty z niego korzystające będą musiały spełnić, w przypadku gdy jest to niezbędne do zapewnienia prawidłowego funkcjonowania sieci. Obowiązki przestrzegania szczególnych norm lub specyfikacji technicznych powinny być zgodne z normami i specyfikacjami określonymi zgodnie z art. 17 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”;

9) art. 13 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne mogą nałożyć na operatorów, zgodnie z przepisami art. 8, obowiązki związane z zwrotem kosztów oraz kontrolą cen, w tym obowiązki związane z oparciem cen o koszty oraz obowiązki dotyczące systemów księgowania kosztów, w odniesieniu do udostępniania szczególnych rodzajów wzajemnych połączeń lub dostępu, w sytuacjach gdy analiza rynku wskazuje, że brak skutecznej konkurencji oznacza, że dany operator może utrzymywać ceny na nadmiernie wysokim poziomie lub stosować zaniżanie cen ze szkodą dla użytkowników końcowych. W celu zachęcenia operatorów do inwestowania, w tym również w sieci nowej generacji, krajowe organy regulacyjne biorą pod uwagę dokonane przez operatora inwestycje oraz umożliwiają mu uzyskanie zwrotu stosownej części zainwestowanego kapitału, uwzględniając wszelkie ryzyko typowe dla konkretnego nowego przedsięwzięcia inwestycyjnego.”;

10) dodaje się artykuły w brzmieniu:

„Artykuł 13a

Podział funkcjonalny

1. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że odpowiednio obowiązkami nałożone na mocy art. 9–13 nie zapewniły skutecznej konkurencji oraz że istnieją istotne i trwałe problemy konkurencyjne lub niewydolność rynków związane z hurtowym oferowaniem określonych rynków produktów dostępu, może on, w drodze wyjątku – zgodnie z przepisami art. 8 ust. 3 akapit drugi – nałożyć na przedsiębiorstwa zintegrowane pionowo obowiązek powierzenia działalności związanej z hurtowym oferowaniem odnośnych produktów dostępu niezależnie działającej jednostce organizacyjnej.

Taka jednostka organizacyjna dostarcza produkty i usługi dostępu wszystkim przedsiębiorstwom, także innym jednostkom organizacyjnym działającym w ramach spółki dominującej, w takich samych terminach, na tych samych warunkach – dotyczących między innymi poziomów cen i usług – oraz z użyciem tych samych systemów i procesów.

2. Gdy krajowy organ regulacyjny zamierza nałożyć obowiązek podziału funkcjonalnego, przedkłada on Komisji wniosek, który obejmuje:

- a) dowody uzasadniające stwierdzenia krajowego organu regulacyjnego, o których mowa w ust. 1;
- b) uzasadnioną ocenę, z której wynika, że w rozsądnym terminie nie zaistnieje skuteczna i trwała konkurencja w zakresie infrastruktury lub zaistnieje ona w niewielkim stopniu;
- c) analizę spodziewanego wpływu na organ regulacyjny, na przedsiębiorstwo, w szczególności na pracowników oddzielnego przedsiębiorstwa i na całość sektora łączności elektronicznej, oraz na zachęty do inwestowania w sektor jako całość – w szczególności w związku z potrzebą zapewnienia spójności społecznej i terytorialnej – a także na inne zainteresowane strony, w tym przede wszystkim analizę spodziewanego wpływu na konkurencję i analizę wszelkich potencjalnych skutków dla konsumentów;
- d) analizę przyczyn uzasadniających, że obowiązek ten byłby najskuteczniejszym sposobem wprowadzenia w życie środków naprawczych mających na celu rozwiązanie problemów związanych z konkurencją lub usunięcie zidentyfikowanych nieprawidłowości rynkowych.

3. Proponowany środek obejmuje następujące elementy:

- a) dokładny charakter i stopień podziału, ze wskazaniem w szczególności statusu prawnego oddzielnej jednostki organizacyjnej;
- b) wskazanie majątku wydzielonej jednostki organizacyjnej i produktów lub usług dostarczanych przez tę jednostkę;
- c) rozwiązania w zakresie zarządu zapewniające niezależność personelu zatrudnionego przez oddzielną jednostkę organizacyjną i odpowiednią strukturę zachęt;
- d) zasady zapewniające przestrzeganie obowiązków;
- e) zasady zapewniające przejrzystość procedur operacyjnych, w szczególności w odniesieniu do innych zainteresowanych stron;
- f) program monitorowania zapewniający przestrzeganie wymogów, obejmujący między innymi publikację rocznego sprawozdania.

4. Po podjęciu przez Komisję decyzji w sprawie proponowanego środka zgodnie z art. 8 ust. 3, krajowy organ regulacyjny przeprowadza skoordynowaną analizę różnych rynków związanych z siecią dostępu zgodnie z procedurą określoną w art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa). Na podstawie swojej oceny krajowy organ regulacyjny nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla obowiązki zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

5. Przedsiębiorstwo, któremu narzucono podział funkcjonalny, może podlegać każdemu z obowiązków określonych w art. 9–13 w odniesieniu do rynków, na których jego pozycję uznano za znaczącą pozycję rynkową zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), lub każdemu innemu obowiązkowi zatwierdzonemu przez Komisję zgodnie z art. 8 ust. 3.

Artykuł 13b

Dobrowolny podział przedsiębiorstwa zintegrowanego pionowo

1. Przedsiębiorstwa, które zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) uznano za posiadające znaczącą pozycję na jednym lub kilku odnośnych rynkach, z wyprzedzeniem i na czas informują krajowy organ regulacyjny, w celu umożliwienia mu oceny skutków planowanych działań – o zamiarze przeniesienia środków majątkowych lokalnej sieci dostępu lub ich znacznej części na odrębną osobę prawną mającą innego właściciela lub o zamiarze ustanowienia oddzielnej jednostki organizacyjnej w celu dostarczania wszystkim dostawcom detalicznym, w tym swoim własnym jednostkom detalicznym, w pełni równoważnych produktów dostępu.

Przedsiębiorstwa informują krajowy organ regulacyjny także o każdej zmianie tego zamiaru oraz o ostatecznym wyniku podziału.

2. Krajowy organ regulacyjny ocenia wpływ planowanej transakcji na istniejące obowiązki regulacyjne wynikające z dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

W tym celu krajowy organ regulacyjny przeprowadza skoordynowaną analizę różnych rynków związanych z siecią dostępu zgodnie z procedurą określoną w art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

Na podstawie swojej oceny krajowy organ regulacyjny nakłada, utrzymuje, zmienia lub uchyla obowiązki zgodnie z art. 6 i 7 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

3. Prawnie lub operacyjnie wyodrębniona jednostka może podlegać każdemu z obowiązków określonych w art. 9–13 w odniesieniu do określonych rynków, na których jej pozycję uznano za znaczącą pozycję rynkową zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), lub każdemu innemu obowiązkowi zatwierdzonemu przez Komisję zgodnie z art. 8 ust. 3.”;

11) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5a ust. 1–4 i art. 7 decyzji 1999/468/WE, z uwzględnieniem przepisów jej art. 8.”;

b) skreśla się ust. 4;

12) w załączniku II wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„MINIMALNA LISTA ELEMENTÓW, KTÓRE MAJĄ BYĆ ZAWARTE W OFERCIE RAMOWEJ DLA CAŁEJ INFRASTRUKTURY DOSTĘPU DO SIECI, ŁĄCZNIE ZE WSPÓLNYM LUB W PEŁNI UWOLNIONYM DOSTĘPEM DO PĘTLI LOKALNEJ W STACJONARNEJ LOKALIZACJI, DO OPUBLIKOWANIA PRZEZ NOTYFIKOWANYCH OPERATORÓW O ZNACZĄCEJ POZYCJI RYNKOWEJ;”;

b) definicja a) otrzymuje brzmienie:

„a) »podpętla lokalna« oznacza częściową pętlę lokalną łączącą punkt zakończenia sieci z punktem koncentratora lub określonym pośrednim punktem dostępu do stacjonarnej publicznej sieci łączności elektronicznej;”;

c) definicja c) otrzymuje brzmienie:

„c) »pełny uwolniony dostęp do pętli lokalnej« oznacza zapewnienie beneficjentowi dostępu do pętli lokalnej lub podpętli lokalnej notyfikowanego operatora o znaczącej pozycji rynkowej upoważniające do pełnego wykorzystania możliwości infrastruktury sieci;”;

d) definicja d) otrzymuje brzmienie:

„d) »współdzielony dostęp do pętli lokalnej« oznacza zapewnienie beneficjentowi dostępu do pętli lokalnej lub podpętli lokalnej notyfikowanego operatora o znaczącej pozycji rynkowej upoważniające do pełnego wykorzystania możliwości infrastruktury sieci takich jak część częstotliwości lub ekwiwalent;”;

e) część A pkt 1, 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„1. Elementy sieci, do których oferowany jest dostęp, obejmujące w szczególności następujące elementy, wraz ze stosownymi urządzeniami towarzyszącymi:

a) uwolniony dostęp do pętli lokalnych (pełny i współdzielony);

- b) uwolniony dostęp do podpetli lokalnych (pełny i współdzielony), w tym, w stosownych przypadkach, dostęp do elementów sieci, które nie są aktywne, do celów rozwijania sieci przesyłu wstecznego;
- c) w stosownych przypadkach, dostęp do przewodów umożliwiający instalację sieci dostępu.
2. Informacje dotyczące lokalizacji fizycznych punktów dostępu, w tym szafek ulicznych i przełącznic, dostępności pętli lokalnych i podpetli oraz urządzeń do przesyłu wstecznego w określonych częściach sieci dostępu oraz, w stosownych przypadkach, informacje dotyczące lokalizacji przewodów i dostępności w przewodach.
3. Warunki techniczne związane z dostępem i wykorzystaniem pętli lokalnych i podpetli, w tym specyfikacje techniczne par skręconych przewodów metalowych lub światłowodów lub ich ekwiwalentów, dystrybutorów kablowych i urządzeń towarzyszących, a także, w stosownych przypadkach, warunków technicznych związanych z dostępem do przewodów.”;
- f) część B pkt1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Informacje dotyczące odpowiednich punktów dostępowych notyfikowanego operatora o znaczącej pozycji rynkowej lub lokalizacji sprzętu oraz jego planowanej aktualizacji (*).
- (*) Dostęp do tych informacji może być ograniczony jedynie do zainteresowanych stron w celu uniknięcia niepokoju związanego z bezpieczeństwem publicznym.”;

Artykuł 3

Zmiany w dyrektywie 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach)

W dyrektywie 2002/20/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) art. 2 ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. Stosuje się również następującą definicję:
- »ogólne zezwolenie« oznacza ramy prawne określone przez państwo członkowskie zapewniające prawo świadczenia dostępu do sieci oraz usług łączności elektronicznej oraz określające szczególne obowiązki sektorowe, jakie mogą mieć zastosowanie w odniesieniu do wszystkich lub poszczególnych rodzajów sieci i usług łączności elektronicznej, zgodnie z niniejszą dyrektywą.”;
- 2) w art. 3 ust. 2 dodaje się akapit w brzmieniu:
- „Od przedsiębiorstw świadczących usługi w zakresie transgranicznej łączności elektronicznej na rzecz przedsiębiorstw umiejscowionych w kilku państwach członkowskich nie wymaga się więcej niż jednego powiadomienia w odniesieniu do każdego z tych państw członkowskich.”;

- 3) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 5

Prawo użytkowania częstotliwości radiowych i numerów

1. Państwa członkowskie ułatwiają korzystanie z częstotliwości radiowych na podstawie ogólnych zezwoleń. W razie potrzeby, państwa członkowskie mogą przyznać indywidualne prawa w celu:
- uniknięcia szkodliwych zakłóceń,
 - zapewnienia jakości technicznej usługi,
 - zagwarantowania efektywnego wykorzystania widma, lub
 - realizacji innych celów leżących w interesie ogólnym określonych przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym.
2. W przypadku gdy konieczne jest przyznanie indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych i numerów, państwa członkowskie przyznają takie prawa –na wniosek – każdemu przedsiębiorstwu w związku z dostarczaniem sieci lub usług na podstawie ogólnego zezwolenia, o którym mowa w art. 3, z zastrzeżeniem przepisów art. 6, 7 i art.11 ust. 1 lit. c) niniejszej dyrektywy oraz wszelkimi innymi przepisami zapewniającymi skuteczne wykorzystanie tych zasobów zgodnie z przepisami dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

Bez uszczerbku dla szczegółowych kryteriów i procedur przyjętych przez państwa członkowskie w celu przyznawania praw użytkowania częstotliwości radiowych dostawcom usług radiowych lub telewizyjnych, aby osiągnąć cele leżące w interesie ogólnym zgodnie z prawem wspólnotowym, prawa użytkowania częstotliwości radiowych i numerów są przyznawane w oparciu o otwarte, obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne i proporcjonalne procedury, a w przypadku częstotliwości radiowych – zgodnie z przepisami art. 9 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa). Wyjątek od stosowania wymogu otwartych procedur może mieć zastosowanie w przypadkach, gdy przyznanie indywidualnych praw użytkowania częstotliwości radiowych dostawcom usług radiowych lub telewizyjnych jest konieczne do osiągnięcia celu leżącego w interesie ogólnym określonego przez państwa członkowskie zgodnie z prawem wspólnotowym.

Przyznając takie prawa, państwa członkowskie określają, czy prawa te mogą być przekazane przez posiadacza prawa, i na jakich warunkach. W przypadku częstotliwości radiowych takie określenie jest zgodne z art. 9 i 9b dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywy ramowej).

W przypadku gdy państwo członkowskie przyznaje prawo użytkowania na czas określony, czas trwania powinien być odpowiedni dla danej usługi z punktu widzenia zamierzonych celów, przy odpowiednim uwzględnieniu konieczności umożliwienia właściwego okresu amortyzacji inwestycji.

W przypadku gdy indywidualne prawa użytkowania częstotliwości radiowych są przyznane na 10 lat lub dłużej i prawa te nie mogą być przekazywane lub dzierżawione między przedsiębiorstwami zgodnie z art. 9b dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), właściwy organ krajowy zapewnia stosowanie kryteriów przyznawania indywidualnych praw użytkowania i ich przestrzeganie w okresie obowiązywania zezwolenia, w szczególności na uzasadniony wniosek posiadacza prawa. Jeśli przestaną mieć zastosowanie te kryteria, według których przyznano indywidualne prawa użytkowania, indywidualne prawa użytkowania zostają przekształcone w ogólne zezwolenie na użytkowanie częstotliwości radiowych, pod warunkiem wcześniejszego powiadomienia i po upływie rozsądnego okresu, lub zostają uznane za możliwe do swobodnego przekazywania lub dzierżawy między przedsiębiorstwami zgodnie z art. 9b dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

3. Decyzje dotyczące przyznawania praw użytkowania są podejmowane, ogłaszane i podawane do wiadomości publicznej jak najszybciej po wpłynięciu całkowitej dokumentacji wniosku do krajowego organu regulacyjnego, w terminie trzech tygodni – w przypadku numerów przyznaczonych do realizacji szczególnych zadań w ramach krajowego planu numeracji oraz w terminie sześciu tygodni – w przypadku częstotliwości radiowych, które przyznano na potrzeby usług łączności elektronicznej w ramach krajowej tabeli przeznaczeń częstotliwości. Termin sześciu tygodni pozostaje bez uszczerbku dla obowiązujących postanowień umów międzynarodowych dotyczących użytkowania częstotliwości radiowych lub pozycji orbitalnych.

4. W przypadku gdy po konsultacji przeprowadzonej z zainteresowanymi stronami zgodnie z art. 6 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) postanowiono, że prawa użytkowania numeracji o szczególnym znaczeniu gospodarczym mają być przyznane po przeprowadzeniu konkurencyjnej lub porównawczej procedury selekcji, państwa członkowskie mogą przedłużyć maksymalny termin trzech tygodni o kolejne trzy tygodnie.

W odniesieniu do konkurencyjnej lub porównawczej procedury selekcji dla częstotliwości radiowych stosuje się art. 7.

5. Państwa członkowskie nie ograniczają liczby praw użytkowania, które mają zostać przyznane, z wyjątkiem sytuacji, gdy jest to niezbędne do zapewnienia skutecznego wykorzystania częstotliwości radiowych zgodnie z art. 7.

6. Właściwe organy krajowe zapewniają skuteczne i efektywne użytkowanie częstotliwości radiowych zgodnie z art. 8 ust. 2 i art. 9 ust. 2 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa). Zapewniają one, aby w wyniku przekazania lub gromadzenia praw użytkowania częstotliwości radiowych nie występowało zakłócenie konkurencji. Państwa członkowskie mogą w tym celu podjąć odpowiednie środki, takie jak nałożenie obowiązku sprzedaży lub dzierżawy praw użytkowania częstotliwości radiowych.”;

4) w art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Ogólne zezwolenie na udostępnianie sieci lub świadczenie usług łączności elektronicznej oraz prawa

użytkowania częstotliwości radiowych i prawa użytkowania numerów mogą być poddane jedynie wymogom określonym w załączniku. Takie wymogi powinny być niedyskryminacyjne, proporcjonalne i przejrzyste, a w przypadku praw użytkowania częstotliwości radiowych – zgodne z art. 9 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”;

b) w ust. 2 słowa „artykułu 16, 17, 18 oraz 19 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywy o usłudze powszechnej)” zastępuje się słowami „artykułu 17 dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej)”;

5) w art. 7 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„1. Państwo członkowskie rozważające, czy ograniczyć liczbę praw użytkowania, które mają zostać przyznane dla częstotliwości radiowych, lub czy wydłużyć okres obowiązywania istniejących praw inaczej niż zgodnie z określonymi w nich warunkami, powinno między innymi:”;

(ii) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) opublikować każdą decyzję dotyczącą ograniczeń w przyznawaniu praw użytkowania lub odnawianiu praw użytkowania, wraz z jej uzasadnieniem;”;

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W przypadku gdy należy ograniczyć przyznawanie praw użytkowania częstotliwości radiowych, państwa członkowskie przyznają takie prawa według kryteriów selekcji, które muszą być obiektywne, przejrzyste, niedyskryminacyjne oraz proporcjonalne. Każde takie kryterium wyboru musi przyznawać odpowiednią wagę celom określonym w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) i wymaganiom zawartym w art. 9 tej dyrektywy.”;

c) w ust. 5 wyrazy „artykułu 9” zastępuje się wyrazami „art. 9b”;

6) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1, 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„1. Krajowe organy regulacyjne monitorują i nadzorują przestrzeganie wymogów związanych z ogólnym zezwoleniem lub prawami użytkowania oraz szczególnych obowiązków, o których mowa w art. 6 ust. 2, zgodnie z art. 11.

Krajowe organy regulacyjne uprawnione są do żądania, aby przedsiębiorstwa udostępniające sieci lub świadczące usługi łączności elektronicznej na podstawie ogólnego zezwolenia lub korzystające z prawa użytkownika częstotliwości radiowych lub numerów dostarczyły wszystkich informacji niezbędnych do sprawdzenia, czy są spełnione wymogi określone w ogólnym zezwoleniu, prawach użytkownika lub szczególnych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, zgodnie z art. 11.

2. W przypadku gdy krajowy organ regulacyjny stwierdzi, że dane przedsiębiorstwo nie spełnia co najmniej jednego spośród wymogów określonych w ogólnym zezwoleniu, prawach użytkownika lub szczególnych obowiązkach, o których mowa w art. 6 ust. 2, powiadamia o tym przedsiębiorstwo i zapewnia mu możliwość wypowiedzenia się w tej kwestii, w rozsądnym terminie.

3. Właściwy organ uprawniony jest do żądania zaprzestania naruszeń, o których mowa w ust. 2, niezwłocznie albo w rozsądnym terminie, a także przyjmuje odpowiednie i proporcjonalne środki służące zapewnieniu przestrzegania przepisów.

W tym celu państwa członkowskie upoważniają właściwe organy do nakładania:

- a) w stosownych przypadkach odstraszać sankcjami finansowymi, które mogą obejmować okresowe sankcje z mocą wsteczną; oraz
- b) nakazów zaprzestania lub opóźnienia świadczenia usługi lub pakietu usług, których kontynuowanie prowadziłyby do znaczącej szkody dla konkurencji, do czasu osiągnięcia zgodności ze zobowiązaniami dotyczącymi dostępu nałożonymi po przeprowadzeniu analizy rynku zgodnie z art. 16 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).

O środkach oraz uzasadnieniu ich zastosowania należy niezwłocznie zawiadomić dane przedsiębiorstwo oraz wyznaczyć rozsądny termin, w którym przedsiębiorstwo będzie musiało się do nich dostosować.”;

- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Niezależnie od przepisów ust. 2 i 3, państwa członkowskie upoważniają właściwy organ do nakładania w stosownych przypadkach sankcji finansowych na przedsiębiorstwa z tytułu nieprzekazania informacji zgodnie z obowiązkami nałożonymi na podstawie art. 11 ust. 1 lit. a) lub b) niniejszej dyrektywy i art. 9 dyrektywy 2002/19/WE (dyrektywa o dostępie) w rozsądnym terminie określonym przez krajowy organ regulacyjny.”;

- c) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W przypadkach poważnego lub powtarzającego się naruszenia warunków ogólnego zezwolenia lub warunków związanych z prawami użytkownika lub szczególnych obowiązków, o których mowa w art. 6 ust. 2, w przypadku gdy środki służące zapewnieniu przestrzegania przepisów, o których mowa w ust. 3 niniejszego artykułu, okazały się nieskuteczne, krajowe organy regulacyjne mogą uniemożliwić przedsiębiorstwu dalsze świadczenie usług dostępu do sieci lub usług łączności elektronicznej albo zawiesić lub cofnąć prawo użytkownika. W odniesieniu do okresu każdego uchybienia mogą zostać zastosowane sankcje i kary, które są skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające, nawet jeżeli takie uchybienie zostało później naprawione.”;

- d) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Niezależnie od przepisów ust. 2, 3 i 5, w przypadku gdy właściwy organ dysponuje dowodem naruszenia wymogów związanych z ogólnym zezwoleniem, prawami użytkownika lub obowiązkami szczególnymi, o których mowa w art. 6 ust. 2, a naruszenie to stanowi bezpośrednie i poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego, obronności lub zdrowia publicznego, albo spowoduje poważne problemy gospodarcze lub operacyjne dla innych dostawców lub użytkowników korzystających z sieci lub usług łączności elektronicznej lub innych użytkowników widma radiowego, może on niezwłocznie podjąć środki tymczasowe mające na celu naprawienie sytuacji, zanim zostanie wydana ostateczna decyzja w tej sprawie. Należy jednak zapewnić danemu przedsiębiorstwu rozsądną możliwość wypowiedzenia się w danej kwestii i zaproponowania jakichkolwiek środków naprawczych. W stosownych przypadkach właściwy organ może zatwierdzić środki tymczasowe, które mogą obowiązywać przez maksymalnie 3 miesiące, ale które – w sytuacji gdy nie zostały zakończone procedury egzekwowania – mogą zostać przedłużone na kolejny okres nie dłuższy niż trzy miesiące.”;

- 7) w art. 11 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

- a) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) systematyczną lub dotyczącą konkretnych przypadków weryfikację przestrzegania wymogów 1 i 2 z części A, wymogów 2 i 6 z części B oraz wymogów 2 i 7 z części C załącznika oraz przestrzegania obowiązków, o których mowa w art. 6 ust. 2;”;

- b) dodaje się litery w brzmieniu:

„g) zagwarantowanie efektywnego użytkownika częstotliwości radiowych i zapewnienie skutecznego zarządzania nimi;

h) ocenę przyszłych zmian w dziedzinie sieci lub usług, które mogłyby mieć wpływ na usługi hurtowe udostępniane konkurentom.”;

- c) akapit drugi otrzymuje brzmienie:
- „Informacje, o których mowa w lit. a), b), d), e), f), g) i h) akapitu pierwszego, nie mogą być wymagane przed dostępem do rynku lub jako jego warunek.”;
- 8) art. 14 otrzymuje brzmienie:
- „Artykuł 14
- Zmiana praw i obowiązków**
1. Państwa członkowskie zapewniają, aby prawa, wymogi oraz procedury dotyczące ogólnych zezwoleń, praw użytkowania albo praw instalowania urządzeń mogły być zmienione jedynie w obiektywnie uzasadnionych przypadkach oraz w sposób proporcjonalny, uwzględniając w stosownych przypadkach szczególne warunki dotyczące praw użytkowania częstotliwości radiowych podlegających obrotowi. Z wyjątkiem przypadków, w których proponowane zmiany są niewielkie i zostały uzgodnione z posiadaczem praw lub ogólnego zezwolenia, zamiar wprowadzenia takich zmian ogłasza się w odpowiedni sposób, a zainteresowanym stronom, w tym użytkownikom i konsumentom, przyznaje się wystarczająco dużo czasu na wypowiedzenie się w kwestii proponowanych zmian, nie mniej niż cztery tygodnie, z wyjątkiem okoliczności nadzwyczajnych.
2. Państwa członkowskie nie ograniczają ani nie cofają praw instalowania urządzeń ani praw użytkowania częstotliwości radiowych przed upływem okresu, na jaki zostały one przyznane, chyba że jest to uzasadnione i w stosownych przypadkach zgodne z załącznikiem oraz odpowiednimi przepisami prawa krajowego dotyczącymi odszkodowania w przypadku cofnięcia uprawnień.”;
- 9) art. 15 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Państwa członkowskie zapewniają, aby wszystkie odpowiednie informacje na temat praw, wymogów, procedur, kosztów, opłat i decyzji związanych z ogólnymi zezwoleniami, prawami użytkowania i prawami instalowania urządzeń były publikowane oraz uaktualniane w odpowiedni sposób, tak, aby zapewnić łatwy dostęp do tych informacji wszystkim zainteresowanym stronom.”;
- 10) w art.17 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:
- „1. Bez uszczerbku dla art. 9a dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) państwa członkowskie doprowadzają ogólne zezwolenia oraz indywidualne prawa użytkowania istniejące w dniu 31 grudnia 2009 r. do zgodności z art. 5, 6, 7 oraz załącznikiem do niniejszej dyrektywy najpóźniej do 19 grudnia 2011.
2. W przypadku gdy z zastosowania ust. 1 wynika ograniczenie praw lub zwiększenie obowiązków wynikających z obowiązujących już ogólnych zezwoleń oraz indywidualnych praw użytkowania, państwa członkowskie mogą przedłużyć ważność powyższych praw i obowiązków najpóźniej do dnia 30 września 2012 r., pod warunkiem że nie będzie to naruszało wynikających z przepisów prawa wspólnotowego praw innych przedsiębiorstw. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o takim przedłużeniu terminu oraz przedstawiają jego uzasadnienie.”;
- 11) treść zmienionego załącznika określono w załączniku do niniejszej dyrektywy.
- Artykuł 4
- Uchylenie**
- Rozporządzenie (WE) nr 2887/2000 zostaje niniejszym uchylone.
- Artykuł 5
- Transpozycja**
1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują do dnia 25 maja 2011 r. przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.
- Państwa członkowskie stosują te środki od dnia 26 maja 2011 r.
- Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odesłanie do niniejszej dyrektywy lub odesłanie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposoby dokonywania takiego odesłania określone są przez państwa członkowskie.
2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą.
- Artykuł 6
- Wejście w życie**
- Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
- Artykuł 7
- Adresaci**
- Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.
- Sporządzono w Strasburgu dnia 25 listopada 2009 r.
- W imieniu Parlamentu Europejskiego
J. BUZEK
Przewodniczący
- W imieniu Rady
Å. TORSTENSSON
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

W załączniku do dyrektywy 2002/20/WE (dyrektywa o zezwoleniach) wprowadza się następujące zmiany:

1) punkt pierwszy otrzymuje brzmienie:

„Wymogi wymienione w niniejszym załączniku składają się na maksymalny wykaz wymogów, które mogą być związane z ogólnym zezwoleniem (część A), prawami użytkownika częstotliwości radiowych (część B) oraz prawami użytkownika numerów (część C), o których mowa w art. 6 ust. 1 oraz art. 11 ust. 1 lit. a), w granicach dozwolonych zgodnie z art. 5, 6, 7, 8 i 9 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”;

2) w części A wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Dostępność dla końcowych użytkowników numerów z krajowego planu numeracji, numerów przestrzeni numerowej telefonii europejskiej (ETNS), powszechnej sieci bezpłatnych numerów telefonicznych oraz – w przypadkach, gdy jest to wykonalne technicznie i ekonomicznie – planów numeracji innych państw członkowskich, a także warunki zgodne z dyrektywą 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej).”;

b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Ochrona danych osobowych i prywatności specyficzna dla sektora łączności elektronicznej, zgodnie z przepisami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2002/58/WE (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej) (*).

(*) Dz.U. L 201 z 31.7.2002, s. 37.”;

c) pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8. Przepisy dotyczące ochrony konsumenta specyficzne dla sektora łączności elektronicznej, w tym wymogi zgodne z przepisami dyrektywy 2002/22/WE (dyrektywa o usłudze powszechnej) i warunki dostępu dla użytkowników niepełnosprawnych zgodnie z art. 7 tej dyrektywy.”;

d) w pkt 11 słowa „dyrektywą 97/66/WE” zastępuje się słowami „dyrektywą 2002/58/WE”;

e) dodaje się punkt w brzmieniu:

„11a. Warunki użytkowania w odniesieniu do komunikatów kierowanych przez organy publiczne do ogółu ludności, ostrzegających o bezpośrednich zagrożeniach i mających na celu zmniejszenie konsekwencji poważnych kataklizmów.”;

f) pkt 12 otrzymuje brzmienie:

„12. Warunki użytkowania w przypadku wystąpienia poważnych kataklizmów lub stanów zagrożenia kraju w celu zapewnienia łączności między służbami ratowniczymi a władzami.”;

g) pkt 16 otrzymuje brzmienie:

„16. Zabezpieczenie sieci publicznej przed dostępem podmiotów nieuprawnionych zgodnie z dyrektywą 2002/58/EC (dyrektywa o prywatności i łączności elektronicznej).”;

h) dodaje się punkt w brzmieniu:

„19. Obowiązki w zakresie przejrzystości nakładane na dostawców publicznych sieci komunikacyjnych, którzy świadczą publicznie dostępne usługi łączności elektronicznej w celu zapewnienia łączności typu koniecznej, zgodnie z celami i zasadami określonymi w art. 8 dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa), ujawnianie informacji dotyczących wszelkich warunków ograniczających dostęp do usług i aplikacji/lub korzystanie z nich, jeżeli państwa członkowskie dopuszczają takie warunki zgodnie z prawem wspólnotowym, oraz – w stosownych przypadkach i w miarę potrzeby – dostęp krajowych organów regulacyjnych do takich informacji potrzebny w związku z weryfikacją dokładności ujawnionych informacji.”;

- 3) w części B wprowadza się następujące zmiany:
- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
 - „1. Obowiązek świadczenia usługi lub korzystania z rodzaju technologii, dla których przyznane zostało prawo użytkowania danej częstotliwości, w stosownych przypadkach, wymogi dotyczące zasięgu i jakości.”;
 - b) pkt 2 otrzymuje brzmienie:
 - „2. Sprawne i efektywne wykorzystywanie częstotliwości zgodnie z przepisami dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”;
 - c) dodaje się punkt w brzmieniu:
 - „9. Obowiązki właściwe dla doświadczalnego użytkowania częstotliwości radiowych.”;
- 4) w części C pkt 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Wskazanie usługi, do której dany numer ma być wykorzystywany, w tym wszelkie wymogi związane ze świadczeniem tej usługi, oraz – aby uniknąć wątpliwości – zasady taryfowe oraz ceny maksymalne, które można stosować w określonym zakresie numeracyjnym do celów zapewnienia ochrony konsumentów zgodnie z art. 8 ust. 4 lit. b) dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa).”.
-

OŚWIADCZENIE KOMISJI W SPRAWIE NEUTRALNOŚCI SIECI

Komisja przywiązuje wielką wagę do zachowania otwartości i neutralności internetu, z pełnym uwzględnieniem intencji współustawodawców, którzy pragną uczynić z neutralności sieci jeden z celów polityki i zasad regulacyjnych promowanych przez krajowe organy regulacyjne ⁽¹⁾, a także do wzmocnienia związanych z tym wymogów w zakresie przejrzystości ⁽²⁾ oraz dania krajowym organom regulacyjnym uprawnień pozwalających im zapobiegać pogarszaniu się jakości usług i utrudnianiu lub spowalnianiu ruchu w sieciach publicznych ⁽³⁾. Komisja będzie uważnie obserwować realizację tych przepisów w państwach członkowskich, w szczególności uwzględniając ochronę „swobód sieciowych” obywateli europejskich w swoim corocznym sprawozdaniu z postępu prac przedkładanym Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Komisja będzie także jednocześnie monitorować wpływ rozwoju wydarzeń na rynku i postępu technicznego na „swobody sieciowe” i przedstawi Parlamentowi Europejskiemu i Radzie przed końcem roku 2010 sprawozdanie mówiące o tym, czy potrzebne są dodatkowe wytyczne, a także będzie korzystać ze swych aktualnych uprawnień w zakresie prawa o konkurencji, aby odpowiednio reagować na wszelkie ewentualne działania antykonkurencyjne.

⁽¹⁾ Artykuł 8 ust. 4 lit. g) dyrektywy ramowej.

⁽²⁾ Artykuł 20 ust. 1 lit. b) i art. 21 ust. 3 lit. c) i d) dyrektywy o usłudze powszechnej.

⁽³⁾ Artykuł 22 ust. 3 dyrektywy o usłudze powszechnej.